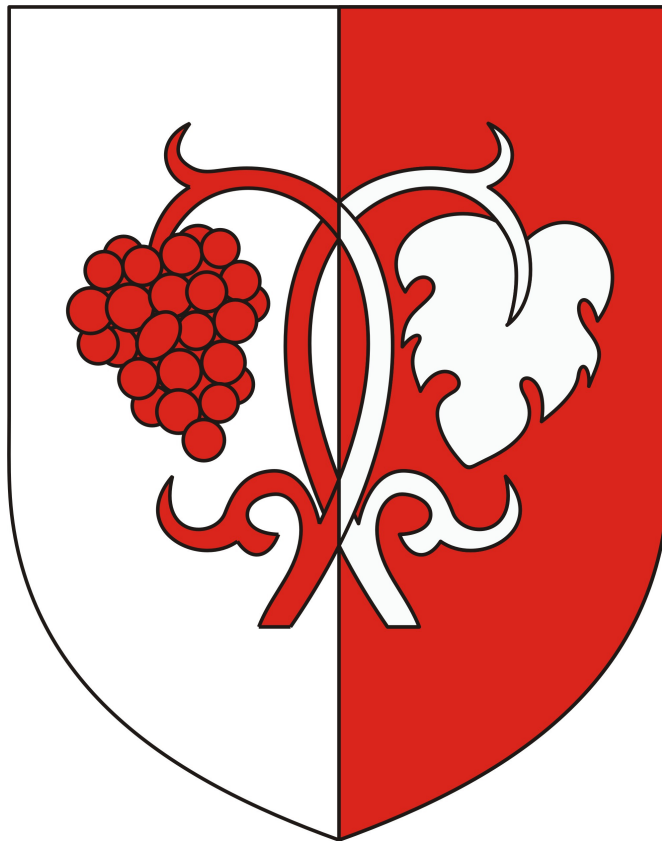

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Helvécia Nagyközség Önkormányzata

2013-2018.

Tartalom

Bevezető, a programban használt fogalmak.....	6
Bevezető, a programban használt fogalmak.....	6
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	7
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	7
Bevezetés.....	7
Bevezetés.....	7
A település bemutatása	7
A település bemutatása	7
Értékeink, küldetésünk	9
Értékeink, küldetésünk	9
Az önkormányzat lényeges feladatának tartja a generációk közötti szolidaritás erősítését, az idősek társadalmi hasznosságának fokozását. Fontos cél, hogy a társadalom minden tagja teljes értékűnek ismerje el az időskorúakat, a fiatalabb generációk megismerjék az idősödő emberek értékeit, valamint meglássák az időskor és az idősödés természetességét és szép oldalát.....	9
Az önkormányzat lényeges feladatának tartja a generációk közötti szolidaritás erősítését, az idősek társadalmi hasznosságának fokozását. Fontos cél, hogy a társadalom minden tagja teljes értékűnek ismerje el az időskorúakat, a fiatalabb generációk megismerjék az idősödő emberek értékeit, valamint meglássák az időskor és az idősödés természetességét és szép oldalát.....	9
Központi feladat az időskorúakat is érintő alapellátás (pl. étkeztetés, házi segítségnyújtás, vagy az idősek nappali ellátása) szervezeti kereteinek a bővítése, és a szolgáltatások tovább fejlesztése. Annak ellenére, hogy nem kötelező alapszolgáltatás, az önkormányzat társulás keretében fenntartja a támogató szolgáltatást, melynek érdekében sikerrel pályáztunk már második alkalommal.....	9
Központi feladat az időskorúakat is érintő alapellátás (pl. étkeztetés, házi segítségnyújtás, vagy az idősek nappali ellátása) szervezeti kereteinek a bővítése, és a szolgáltatások tovább fejlesztése. Annak ellenére, hogy nem kötelező alapszolgáltatás, az önkormányzat társulás keretében fenntartja a támogató szolgáltatást, melynek érdekében sikerrel pályáztunk már második alkalommal.....	9
A település vezetése kiemelt célja az esélyegyenlőség megteremtése is. Sokszor bonyolult a mozgáskorlátozottak számára az utazás, a középületekbe történő bejutás, a kereskedelmi hálózat megközelítése, a látásban, vagy más érzékelésben korlátozott személy számára a tájékozódás, az információhoz jutás, az ügyintézés. Ennélfogva az önkormányzat fontos feladatának tartja intézményeinek akadálymentesítését.....	9
A település vezetése kiemelt célja az esélyegyenlőség megteremtése is. Sokszor bonyolult a mozgáskorlátozottak számára az utazás, a középületekbe történő bejutás, a kereskedelmi hálózat megközelítése, a látásban, vagy más érzékelésben korlátozott személy számára a tájékozódás, az információhoz jutás, az ügyintézés. Ennélfogva az önkormányzat fontos feladatának tartja intézményeinek akadálymentesítését.....	9
Ugyancsak kiemelt cél a fiatal és idős generáció közötti együttműködést segítő csoportos és közösségi programok szervezése, lebonyolítása, az idős korosztály egészségmegőrző és sportolási, szabadidős és kulturális igényeinek minél magasabb szintű kielégítése. Központi jelentőségű tehát az idős embereknek hasznos elfoglaltságokat és feladatokat találni, hiszen a hasznosság érzése jelentősen megnövelheti az idősek életkedvét, ennek következtében a társadalom hasznos tagjának érzik magukat.	9
Ugyancsak kiemelt cél a fiatal és idős generáció közötti együttműködést segítő csoportos és közösségi programok szervezése, lebonyolítása, az idős korosztály egészségmegőrző és sportolási, szabadidős és kulturális igényeinek minél magasabb szintű kielégítése. Központi jelentőségű tehát az idős embereknek hasznos elfoglaltságokat és feladatokat találni, hiszen a hasznosság érzése jelentősen megnövelheti az idősek életkedvét, ennek következtében a társadalom hasznos tagjának érzik magukat.	9
Célok A Képviselő-testület döntései során figyelemmel van a lakosság valamennyi rétegére. A döntéseket az esélyegyenlőség, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítése, és a pozitív hozzáállás jellemzi. Az éves költségvetés tervezésekor, elfogadásakor mind a koruk, mind az egészségi állapotuk, továbbá jövedelmi viszonyuk miatt eltérő helyzetben lévő lakosság helyzetét figyelembe veszik a képviselők, így	

határozzák meg az éves keretösszeget az egyes segélyezési, szociális ellátási formákra, vagy az egyes célcsoportok számára rendezett ünnepekre, programokra, rendezvényekre.....	10
Célok A Képviselő-testület döntései során figyelemmel van a lakosság valamennyi rétegére. A döntéseket az esélyegyenlőség, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítése, és a pozitív hozzáállás jellemzi. Az éves költségvetés tervezésekor, elfogadásakor mind a koruk, mind az egészségi állapotuk, továbbá jövedelmi viszonyuk miatt eltérő helyzetben lévő lakosság helyzetét figyelembe veszik a képviselők, így határozzák meg az éves keretösszeget az egyes segélyezési, szociális ellátási formákra, vagy az egyes célcsoportok számára rendezett ünnepekre, programokra, rendezvényekre.....	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	30
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	30
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	40
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	40
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	45
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	45
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	49
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	49
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	53
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	53
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	55
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	55
.....	55
.....	55
Helvécia honlapján az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik, így biztosított a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.	55
Helvécia honlapján az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik, így biztosított a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.	55
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	56
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	56
1. A HEP IT részletei.....	56
1. A HEP IT részletei.....	56
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	56
A beavatkozások megvalósítói.....	57
Jövőképünk.....	57
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	58
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	63
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	63
3. Megvalósítás.....	70
3. Megvalósítás.....	70
A megvalósítás előkészítése.....	70
A megvalósítás folyamata.....	70
Monitoring és visszacsatolás.....	72
Nyilvánosság.....	72

Kötelezettségek és felelősség.....	73
Érvényesülés, módosítás.....	74
4. Elfogadás módja és dátuma.....	75
4. Elfogadás módja és dátuma.....	75

Bevezető, a programban használt fogalmak

Helyi Esélyegyenlőségi Program (röviden HEP)

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet (továbbiakban: 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet) 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek HEP elkészítésének alapját képezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (röviden HEP IT)

A HEP IT a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazza az Ebktv. 31. §-ának (2) bekezdése szerint. Az intézkedéseket a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend. 5. §-ában foglalt célok figyelembe vételével kell meghatározni. A HEP IT-t a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 3. számú mellékletében található forma szerint kell elkészíteni.

Helyi Esélyegyenlőségi Programért felelős Fórum (röviden HEP Fórum)

A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján, elfogadása során figyelembe kell venni a települési nemzeti önkormányzatok véleményét. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangra.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékkal élők.

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák

Asszimiláció: A kisebbség beolvad a többségbe: önkéntesen vagy kívülről való nyomás hatására átvéve annak kulturális sajátosságait és elhagyva a sajátját.

Marginalizáció: Valamely társadalmi csoport önhibáján kívül a társadalom peremére kerül.

Szegregáció: A társadalom valamely szegmensében megvalósuló erőszakos és/vagy intézményi-strukturális, nyílt és/vagy rejtett elkülönítés.

Szeparáció: A társadalmi kirekesztéssel és/vagy a társadalmi asszimilációval szembeni védekezésként megvalósuló önkéntes elkülönülés (pl. nemzetiségi intézmények).

Integráció: A társadalom különböző csoportjainak közös térben megvalósuló sikeres együttélése, illetve az együttélés feltételeinek megteremtése. Az integráció egyik változata a „rideg integráció”, mely fókuszában a csoportheterogenitás létrehozása áll, és amely nem tesz tartalmi beavatkozást a heterogén csoportban történő sikeres fejlesztésre.

Inklúzió: Alapértelmezése a befogadás, azaz az exklúzió (kirekesztés) ellentétes irányú folyamata. Azon a társadalmi felismerésen alapul, hogy különböző életmódok és identitások létezhetnek egy időben és egy helyen, és hogy a közöttük létrejövő kommunikáció gazdagítja mindegyik résztvevőt. Az inkluzív társadalom, mint szemlélet követői a kölcsönös befogadást tartják szem előtt minden területen.

Inkluzív (befogadó) nevelés: Az integráló nevelési térben a gyerekek/tanulók befogadó nevelése akkor tud megvalósulni, ha a gyerekek/tanulók társadalmi és kulturális háttéréből, valamint egyéni adottságaiból adódó különbségeire az intézmény komplexitásában képes reflektálni. Vagyis inkluzív az az oktatás-nevelést megvalósító intézmény, mely a gyerek/tanuló csak rá jellemző sajátosságait maximálisan figyelembe véve, azokból kiindulva, azokra értékékként építve alakít ki befogadó környezetet.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Helvécia Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Helvécia nagyközség Bács-Kiskun megyében a megyeközpontról, Kecskeméttől 7 km-re, déli irányban fekszik, Kecskemét vonzáskörzetéhez tartozik. Kecskemétről közúton három irányból is jól elérhető. Kecskemétről közvetlen autóbusszjárat közlekedik. A nagyközség területe megközelítőleg 7 950 ha, ebből a belterület 125 ha. Sajátossága a két egymástól mintegy 3 km-re lévő településrész Helvécia és Helvécia Szabó Sándor-lakótelep, melyek lélekszáma megközelítően azonos, továbbá az igen kiterjedt tanyavilág. A lakosság több mint fele a külterületi tanyákon él. Megtalálható a történelmileg kialakult tanyasoros beépítés is, melyek szép példája az Iskolasor, Magyarsor, Németsor, Csókasor, a ritkább beépítésű szórt tanyás területek is, mint pl. a Köncsögi és a Matkói tanyavilág, és a kettő közötti beépítési sűrűségű körzetek, mint pl. a Fehértói dűlő, Korhánkői dűlő, Lóvi dűlő. A település jellegzetes talajszerkezete miatt a szőlő-gyümölcs, és a takarmánynövények termesztése, valamint a jószágtagtartás biztosítja a megélhetést. A lakosság egy része a mezőgazdaságból él, őstermelőként, családi gazdálkodóként, vagy kisvállalkozóként.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A településen élők jelentős hányada Kecskemétre és a környékbeli cégekhez jár munkába. Az iparosodás is egyre nagyobb ütemben fejlődik településünkön. A kedvező ingatlanárak, a nagyközség fekvése, a főútvonalak, autópálya közelsége miatt egyre több nagyobb volumenű vállalkozás kezdi meg működését Helvéción.

A városban élők közül viszont egyre többen szívesen költöznek ki a nyugodtabb falusi környezetbe, vagy a hobbikertekben konyhanövényeket és gyümölcsöt termesztnek.

Az időskorú lakosság egy része a nyugdíjból tartja fent magát, többen azonban a polgármesteri hivatal által folyósított rendszeres szociális ellátásból élnek, ezen kívül jó néhányan a földműveléssel foglalkoznak, vagy ezzel egészítik ki jövedelmüket.

A település története: 1870 után a történelmi borvidéket elpusztító filoxéravész értékelte föl a gyökértetűtől védett homoki területet. Helvécia nevét és határainkon túli ismertségét egy svájci születésű pedagógusnak köszönheti. Bárány Eötvös József kultuszminiszter hívta 1870-ben Magyarországra Heinrich Eduard Weber svájci képezdei tanárt. Első munkahelyén, Balatonfüreden ismerkedett meg magyar szőlősgazdákkal, a filoxéra pusztításaival. A munkát az emberformálás legfőbb tényezőjeként tekintő tanár által vezetett oktató-nevelő szeretetház is foglalkozott szőlőműveléssel. Ügyintézés közben ismerkedett meg az 1883-ban alapított, nemesített szőlővesszőket százezer számra előállító kecskeméti "kormányoszló" felügyelőjével. A kecskeméti közgyűlés, és mindenekelőtt Lestár Péter polgármester támogatta Weber Ede földvásárlási kérelmét. A th. bizottság azzal a feltétellel szavazta meg 1891. november 20-án 2000 hold eladását, ha azonnal megkezdik a telepítést. 1892 tavaszán bandukolt ki a kecskeméti állomásról a pusztába a Zala, kisebb részből Veszprém megyéből érkezett, megélhetést itt remélő 88 magyar és 17 német anyanyelvű család. Új lakóhelyüket ettől kezdve nevezték az alapító iránti tiszteletből Helvéciónak. A következő év őszén már 129 kis alapterületű ház adott oltalmat az embertelen nehéz munkát végző telepítőknek. Megnyílt az első bolt, még az ezredévi ünnepek előtt felépült az első iroda, orvosi rendelő és szülésznői lak. A Helvéciát érintő vasútvonal átadása után egy évtizeddel, 1905-ben megkezdődtek a további fejlődés főbb feltételei.

Az első világháború kitörésekor már 1300-an laktak a pusztán. 1949-ben a bekötőúttal, a Kecskemét-kiskőrösi keskeny vágányú vasútvonal üzembe helyezésével közelebb került Helvécia az 1950-tól megyeszékhely Kecskeméhez. A község 1952-ben lett önálló közigazgatás tekintetében. 1961-ben gyulladtak ki az elektromos lámpák, de csaknem évtized kellett a villanyvilágítás általánossá válásához. 1952-ben a helyi szövetkezetek 7542, az állami szektor gazdaságai 5356 kat. holdon gazdálkodtak. Az állami gazdaság megalakulása elősegítette a népességszám növekedését. 1970-ben 4360 főnyi volt a jelenlévő népesség. A rendszerváltás, gazdasági szerkezetátalakulás Helvéciát is jelentősen érintette. Megszűnt, felszámolás alá került az Állami Gazdaság, mely még 1989 nyarán is csaknem 1000 alkalmazottal, munkavállalóval dolgozott. A jó munkalehetőség vonzotta az idetelepülőket. Matkó elcsatolásával csökkent a népesség. 1995-ben 3439-en laktak Helvéción, mára közel 5000 főre emelkedett a lélekszám, jelenleg a megye egyik leginkább gyarapodó települése. A következő diagram jól mutatja az egyenletes lélekszám növekedést.

A község közműhálózata a belterületeken jól kiépített. Az ivóvíz-, gáz-és villanyközmű ellátottság jónak mondható. Kiépítésre került ISPA támogatással a csatornázás a belterületi részeken, valamint a külterületen fekvő oktatási intézményeknél. A legtöbb háztartásban internet és mobiltelefon is megtalálható. Egyes külterületi részeken a villany-, víz- és gázközmű, valamint telefon ellátottság kiépült. Idővel ezeken a helyeken is szeretnénk megvalósítani a csatornázást. Az úthálózat nagyrészt szilárd burkolattal van ellátva, 2003-ban a Kiskőrösi út-Petőfi utca kereszteződéstől a központi iskoláig járda épült, a Helvécia és a Szabó Sándor telep között tervezett kerékpárútból pedig - mely része a kistérségi kerékpárút tervnek - 1 km-es szakasz épült meg. 2005-ben felújították a Helvécia-Kecskemét útvonalat, illetve a Széles köz Halasi útig terjedő szakaszát. 2009-ben 6 db belterületi utca burkolata készült el lakossági hozzájárulással és önkormányzati támogatással, 2010-ben pedig több utca burkolatának felújítása valósult meg. A településen megoldott mind a kommunális hulladék, mind a szelektív szemétszállítás. A felnőtt- és gyermekorvosi ellátást helyben két háziorvos látja el. Fogszakorvosi rendelés a hét minden napján biztosított. A gyógyszerár magántulajdonban van. Két védőnői körzet működik a településen, a védőnői feladatokat két védőnő látja el. A gyermekjóléti, családsegítői, házi gondozói és támogató szolgálat 2005-től társulás keretében mikrotérségi központként működik. A szociális intézmény látja el az étkeztetés és a nappali ellátás alapszolgáltatást is. 2007-től létrejött a településen a tanyagondnoki szolgálat. Napjainkban két szolgálatot működtetünk, a külterületi lakosság közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek elősegítése érdekében. 2007-ben megalakult a Helvécia-Ballószög Közoktatási Intézményi Társulás, mely a két település óvodáit és általános iskoláit foglalta magába, 2013. január 1-től már csak az óvodák működtetése tartozik a feladatai közé. A Képviselő-testület döntött arról, hogy 2013. szeptember 1-i hatállyal önálló fenntartásba veszi óvodáit. A fejlődést mutatja, hogy 2013. március 1-től a település a nagyközségi címet viseli.

Értékeink, küldetésünk

Az önkormányzat lényeges feladatának tartja a generációk közötti szolidaritás erősítését, az idős társadalmi hasznosságának fokozását. Fontos cél, hogy a társadalom minden tagja teljes értékűnek ismerje el az időskorúakat, a fiatalabb generációk megismerjék az idősödő emberek értékeit, valamint meglássák az időskor és az idősödés természetességét és szép oldalát.

Központi feladat az időskorúakat is érintő alapellátás (pl. étkeztetés, házi segítségnyújtás, vagy az idősök nappali ellátása) szervezeti kereteinek a bővítése, és a szolgáltatások tovább fejlesztése. Annak ellenére, hogy nem kötelező alapszolgáltatás, az önkormányzat társulás keretében fenntartja a támogató szolgálatot, melynek érdekében sikerrel pályáztunk már második alkalommal.

A település vezetése kiemelt célja az esélyegyenlőség megteremtése is. Sokszor bonyolult a mozgáskorlátozottak számára az utazás, a középületekbe történő bejutás, a kereskedelmi hálózat megközelítése, a látásban, vagy más érzékelésben korlátozott személy számára a tájékozódás, az információhoz jutás, az ügyintézés. Ennélfogva az önkormányzat fontos feladatának tartja intézményeinek akadálymentesítését.

Ugyancsak kiemelt cél a fiatal és idős generáció közötti együttműködést segítő csoportos és közösségi programok szervezése, lebonyolítása, az idős korosztály egészségmegőrző és sportolási, szabadidős és kulturális igényeinek minél magasabb szintű kielégítése. Központi jelentőségű tehát az idős embereknek hasznos elfoglaltságokat és feladatokat találni, hiszen a hasznosság érzése jelentősen megnövelheti az idősök életkedvét, ennek következtében a társadalom hasznos tagjának érzik magukat.

Célok A Képviselő-testület döntései során figyelemmel van a lakosság valamennyi rétegére. A döntéseket az esélyegyenlőség, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés elősegítése, és a pozitív hozzáállás jellemzi. Az éves költségvetés tervezésekor, elfogadásakor mind a koruk, mind az egészségi állapotuk, továbbá jövedelmi viszonyuk miatt eltérő helyzetben lévő lakosság helyzetét figyelembe veszik a képviselők, így határozzák meg az éves keretösszeget az egyes segélyezési, szociális ellátási formákra, vagy az egyes célcsoportok számára rendezett ünnepekre, programokra, rendezvényekre.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden kerületi állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Helvécia Nagyközség Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Helvécia Nagyközség települési esélyegyenlőségi stratégiája illeszkedik az alábbi EU és hazai releváns stratégiákhoz:

Az EU 2020 stratégia²

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

² A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

Nemzeti Reform Program³

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁴ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁵

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁶

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁷

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

³ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkez%C5%A9_1_l%C3%A9p%C3%A9s%20\(SzKT%2020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkez%C5%A9_1_l%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%2020).pdf)

⁴ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁵ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁶ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezet.hu

⁷ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Helvécia Nagyközségben az egyes esélyegyenlőségi célcsoportokra vonatkozó szabályozás több dokumentumban is megtalálható.

- **Helvéciai Mikrotérségi Szociális Szolgáltató Központ szakmai programja**

Ballószög, Helvécia, Jakabszállás és Orgovány községek képviselő-testületei által létrehozott Szociális és Gyermejjóléti Feladatellátó Társulás Társulási megállapodásában vállalt szociális alapszolgáltatások biztosítása, a feladatellátás biztosítására létrehozott Helvéciai Mikrotérségi Szociális Szolgáltató Központ működtetésével

A személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatás a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 3. § (1)-(3) bekezdése alapján a társult önkormányzatok közigazgatási területén élőknek biztosít ellátást.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 4. § (1)-(4) bekezdése alapján a társult települések közigazgatási területén élő, illetve ott tartózkodó 0-24 éves korú gyermekek, illetve fiatal felnőttek és szülei részére biztosít ellátást.

A társult településekre jellemző, hogy kiterjedt tanyavilággal rendelkeznek, a külterületen élők száma jelentős. Ezen a vidéken a lakosság nagy része mezőgazdaságból, állattartásból élt. A kedvezőtlen gazdasági változások az itt élők életkörülményeire is negatív hatással van. Sokan elszegényednek, emellett képzetlenek, és gyakran mentálisan nem tudják feldolgozni a változásokat. A szolgáltatásokkal az itt élők problémájának megoldásában segítünk. A szolgáltatásokkal a lakosság minden korosztályának kívánunk segíteni.

Az integrált szolgáltatás célja: a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyének növelése, a rendelkezésre álló erőforrások hatékonyabb kihasználása, a településszerkezeti formákból eredő hátrányok csökkentése.

A házi segítségnyújtás az otthonukban élő betegek, részben vagy egészben önellátásra képtelen személyeknek nyújt segítséget.

Az étkeztetés keretében azok is legalább napi egyszeri meleg ételhez jutnak, akik állapotuk, vagy anyagi helyzetük miatt erre átmeneti vagy tartós jelleggel nem képesek.

A támogató szolgálat a fogyatékkal élőknek nyújt segítséget. Nem csak a lakókörnyezetükben, hanem ügyeik intézésében, kapcsolattartásban is. Településünkön nem csak az egészségügyi szolgáltatókhoz eljutás miatt veszik igénybe a szolgáltatást, hanem képzési, oktatási intézményekbe, a különböző klubokba, kulturális programokra eljutás miatt is.

A családsegítő szolgáltatás is sokrétű, mivel a különböző kérelmek megírása, tanácsadás, információnyújtás történik. A szolgáltatás segít a lakás-, álláskeresésben, jogi tanácsadásban, családi konfliktusok megoldásában, más szolgáltatás hozzájutásához. De adományokat is gyűjtenek, amelyet eljuttatnak a rászorulókhöz.

A nappali ellátás keretében az intézmény biztosítja az időskorú ellátást igénybe vevők részére a szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást, emellett a helyi igényeknek megfelelő közösségi programok szervezését, így biztosítva, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

A gyerekjóléti szolgáltatás a gyermekek érdekében működik, és az egész családot érinti a nevelési problémáktól kezdve a szülők életviteléig.

- **Tanyagondnoki szolgálat szakmai programja:**

A program megfogalmazza, hogy a tanyagondnoki szolgáltatás célja Helvécia nagyközség külterületi vagy egyéb belterületi lakott helyeinek intézményhiányból eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz

való hozzájárulás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése. A külterületi lakosok esélyegyenlőségének növelése, életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájárulás biztosítása, a település szolgáltatási funkciójának bővítése, továbbá a jobb életminőség elérése céljából az önkormányzat két tanyagondnoki körzetet alakít ki.

- **Helvécia-Ballószög Óvoda közoktatási esélyegyenlőségi programja:**
A közoktatás terén megvalósuló esélyegyenlőség elősegítése a települések közoktatási intézményeiben
Az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok kiszűrése
Az egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi oktatáshoz
A halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók és a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók esélyegyenlőségének biztosítása és előmozdítása az oktatási-nevelési folyamatokban
A diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, az oktatási és társadalmi integráció támogatása
- **helyi önkormányzati rendeletek:**
  - A gyermekek támogatásáról szóló 4/2006. (II.1.) önkormányzati rendelet
  - Egyes szociális ellátásokról szóló 6/2009. (IV.1.) önkormányzati rendelet
  - A személyes gondoskodást nyújtó ellátások térítési díjáról szóló 3/2009. (II.13.) önkormányzati rendelet
  - A helyi építési szabályokról szóló 6/2002. (IV.2.) önkormányzati rendelet
- **23/2011. (03. 29.) sz. KT. határozattal elfogadott Sportkoncepció:** A koncepció tartalmazza azokat a célkitűzéseket és az azokhoz kötődő feladatokat, amelyeket az Önkormányzat – mindenkori költségvetése adta lehetőségének függvényében – döntéseiben a testnevelés és a sport területén iránymutatónak tekint. A koncepció egyik kiemelt célja, hogy a testnevelés és a sport területén működő szervezetek, egyesületek számára tervezhető környezet teremtsék meg településünkön. A koncepció elismeri, hogy a testkultúra az egyetememes kultúra része, az egészségvédelem, a rekreáció fontos eszköze, a szabadidő eltöltésének társadalmilag is hasznos módja. A sport jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi nevelésében, fizikai fejlesztésében, jellem és személyiség formálásában.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Helvécia Nagyközség Önkormányzata az alábbi dokumentumokkal, koncepciókkal, tervekkel rendelkezik, melyek illeszkednek jelen HEP-hez:

- **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
- **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- **Szolgáltatástervezési koncepció** – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezzer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.

- **Köznevelés-fejlesztési terv** – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszeresse a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszeresse az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)
- **Településfejlesztési stratégia** – A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 24. §-a értelmében a fővárosi közgyűlés a főváros egységes településpolitikájának biztosítása érdekében – a Kormány, valamint a kerületi képviselő-testületek véleményének kikérésével – a megalakulását követő egy éven belül minősített többséggel dönt a fővárosnak legalább az adott ciklusra szóló településfejlesztési stratégiájáról.
- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.
- **Településszerkezeti terv** - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.
- **Településfejlesztési koncepció** - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása:

Településünkön társulási formában működik a gyermekjóléti, családsegítő szolgálat, a házi segítségnyújtás, a szociális étkeztetés, a nappali ellátás, valamint a támogató szolgálat. Helvécia, Ballószög, Orgovány, Jakabszállás községek mikrotársulása látja el az említett feladatokat, Helvécia nagyközségben működő Mikrotérségi Szociális Szolgáltató Központ, mint székhely, illetve a többi községben található telephelyek révén. A gesztori feladatot Helvécia Nagyközség Önkormányzata tölti be. A jogszabályban meghatározott valamennyi kötelező szociális alapszolgáltatást biztosítja az önkormányzat, ezen túlmenően pedig még a támogató szolgáltatást is, mint önként vállalt feladatot. Az intézményekkel, az itt dolgozó szakemberekkel a közösségi tér folyamatosan tartja a kapcsolatot (pl. rendezvények közös lebonyolítása, szociális, prevenció, gyermekvédelmi, bűnmegelőzési előadások szervezése stb.). Helvécia és Ballószög községek 2007. július 5-én Társulási megállapodást kötöttek egymással közoktatási intézményeik közös fenntartására, melynek alapján létrejött a Helvécia-Ballószög Általános Iskola és Óvoda elnevezésű intézmény, hat intézményegységgel. 2013-ban az óvodákat tartjuk fenn társulás keretében, melyek 2013. szeptember 1-től önálló fenntartásúak.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a Polgármesteri Hivatalnál rendelkezésre álló nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. A 2011. évi népszámlálás adatai nagy segítséget jelentenek azokban a kérdésekben ahol helyi nyilvántartás nincs.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012., www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf). A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a

hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)** A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.
- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a

pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. Roma lakosságra vonatkozó adattal nem rendelkezünk, mivel senki sem vallja magát romának, azonban tudjuk, hogy Helvécia Nagyközség területén élnek romák, mivel pl. 2006-ig kisebbségi önkormányzattal is rendelkeztek. A szegénységben élők jövedelmi viszonyaira jellemző a Szt. szerinti ellátásokra való jogosultságot megalapozó jövedelemhatár. A jelenlegi öregségi nyugdíjminimum (28500 Ft) összegét, vagy annak 90%-át meg nem haladó egy főre, egy fogyasztási egységre jutó jövedelem esetén jogosult bizonyos ellátásokra a kérelmező. Ez nagyon alacsony mérték, de vannak, akik még ezzel a jövedelemmel sem rendelkeznek.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §

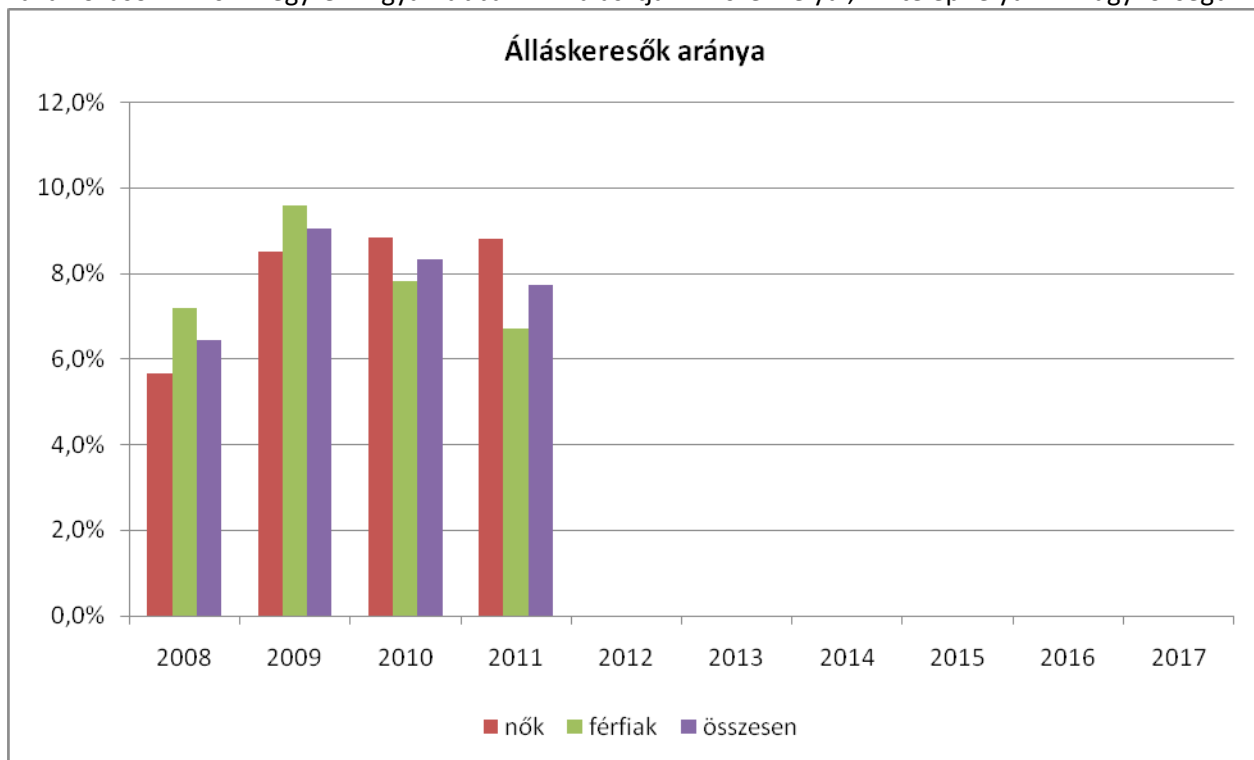
Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

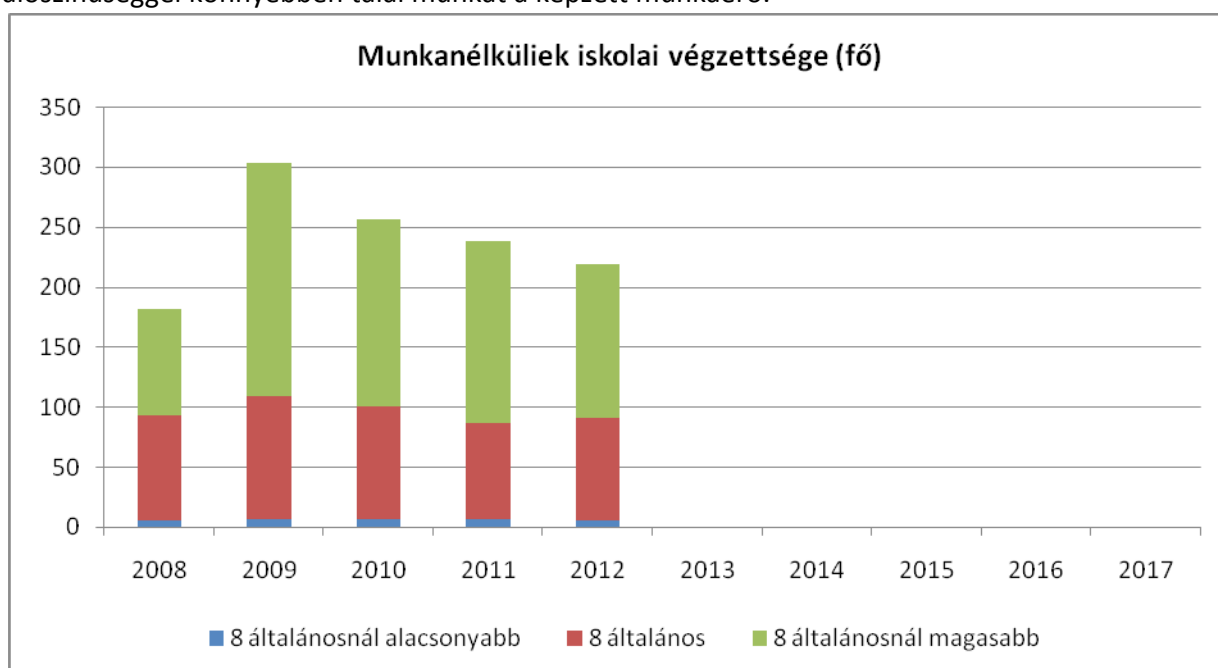
A foglalkoztatottság emelkedő tendenciát mutat településünkön, mely annak is tudható, hogy a lakosság száma évről-évre emelkedik. Kecskemét megyeszékhelyre sokan ingáznak. A város közelsége, a jó úthálózat, a gyakori buszjáratok hozzájárulnak ahhoz, hogy könnyebben eljussanak munkahelyükre az itt élők. A

vállalkozások is egyre gyakrabban választják székhelyül, telephelyül nagyközségünket.

b) alacsony iskolai végzettségűek⁸ foglalkoztatottsága

A munkanélküliek helyzetének vizsgálatakor nem hagyhatjuk figyelmen kívül az iskolai végzettség szerinti megoszlását, mivel az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatási szempontból talán a leghátrányosabb helyzetben vannak. Csökken a 8 általánosnál alacsonyabb iskolai végzettségűek aránya, mivel a lakosság iskolai végzettségének növekedése nagyjából arra vezethető vissza, hogy a belépő fiatal lakosság képzetesebb, mint az idősebb korosztály, másrészt a mutató emelkedésében valószínűleg gazdasági okok is közrejátszanak, hiszen a munkaerőpiacon nagy valószínűséggel könnyebben talál munkát a képzett munkaerő.

⁸ Aki nem szerzett középfokú végzettséget vagy szakképesítést (ISCED 3), ld. Ft. hátrányos helyzetű munkavállalói meghatározása

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás szintén emeli a foglalkoztatottságot, mivel Helvécia Nagyközség Önkormányzata is minden évben csatlakozik a közfoglalkoztatási programokhoz.

A magas munkanélküliséget igyekszik enyhíteni a közfoglalkoztatás új rendszere, amelyet a 2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény hozott létre. A közfoglalkoztatás szervezését településünkön Helvécia Nagyközség Önkormányzata látja el. A közfoglalkoztatás növekvő tendenciát mutat, minden évben pályázunk a közfoglalkoztatásra. Az önkormányzat ezzel is igyekszik támogatni a munkanélkülieket. Mind a parlafűmentesítésre, mind a téli hóeltakarítás érdekében meghirdetett programokra jelentkezik önkormányzatunk. Zömmel a közterületek tisztántartása, a közutak állapotának javítása szerepel az ellátandó feladatok között, de az intézményeknél hiányzó létszámot is közfoglalkoztatás igénybevételével tudjuk adott esetben csak biztosítani

Összevetve a közfoglalkoztatásban részt vevők számát a település aktív korú népességének nagyságával, látszik, hogy a közfoglalkoztatás jelentős, ugyanakkor nem elégséges szerepet tölt be a település helyi munkaerőjének foglalkoztatásában, ez a foglalkoztatási forma csak részben tudja pótolni a hiányzó munkalehetőségeket.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Helvécia nagyközségben egyre több vállalkozás nyújt munkalehetőséget az önkormányzat és intézményei mellett a munkavállalók számára. Jellemző az idénymunka, a mezőgazdasági termelésből, kertészeti tevékenységből adódóan. Az újonnan idetelepült gyár helyi viszonylatban jelentős számú munkaerőt alkalmaz. A tömegközlekedés jó, mintegy harminc buszjárat közlekedik naponta a megyeszékhelyre, így a munkahelyek könnyen elérhetőek. Az önkormányzat a rendezési terv előírásaiban szabályozza az ipari-kereskedelmi területekre vonatkozó előírásokat. Reális igény esetén partner a módosításban.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A településünkön élő fiatalok munkaerő-piaci lehetőségeit a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskeméti Járási Hivatalának Munkaügyi Kirendeltsége tartja nyilván, rögzíti. A fiatalok munkaerőpiacra való átmenetének támogatására vonatkozó programok a településünkön nincsenek. Képzéshez, továbbképzéshez Kecskeméten férhetnek hozzá, a különböző képzéssel, szakképzéssel foglalkozó intézmények és a Türr István Képző és Kutató Intézet szervezésében. Helyi szinten lehetőségeinkhez mérten próbálunk a tanulmányaik teljesítéséhez hozzájárulni. A Helvéciai Polgármesteri Hivatal az elmúlt években több fiatalot is fogadott gyakornoki munka végzésére, ezzel is segítve a tapasztalatszerzést. Évente jellemzően 2-3 fiatal tölti itt a gyakorlati időt, hasznos segítséget nyújtva a hivatali munka ellátásában. A Petőfi Sándor Művelődési Otthon, mint Integrált Közösségi Szintér lehetőséget nyújt tanfolyamok, továbbképzések szervezéséhez a hely biztosításával. Ezen túlmenően már több középiskolával kötöttünk együttműködési megállapodást közösségi szolgálat teljesítésére, mivel az új jogszabályi rendelkezés értelmében érettségi vizsga előtt (9-11. évfolyamon) teljesíteniük kell 50 óra közösségi szolgálatot

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Helvécián felnőttképzési tevékenységet az érettségit megszerezni szándékozók számára a kecskeméti székhellyel rendelkező Németh László Gimnázium folytat. Az oktatás helyszínét az Iskola biztosítja. A nyelvi kompetenciák fejlesztésére, a nyelvismeret bővítésére a kecskeméti székhelyű Korona Nyelviskola szervezésében van lehetőség. A Türr István Képző és Kutató Intézet Kecskeméten folytat szakképzést, felnőttképzést álláskereső és munkavállalók számára egyaránt. Önkormányzatunk közfoglalkoztatás keretein belül valósít meg foglalkoztatási programot.

g) mélyszegénységben élők és romák⁹ települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Jelenleg nem rendelkezünk információval, nincs adatunk önkéntes nyilatkozatokról a mélyszegénységben élők és romák önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatásáról.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Településünkön hátrányos helyzetűek közé sorolhatóak véleményünk szerint a foglalkoztatás szempontjából az 55-60 éves, a nyugdíj előtt álló korosztály, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésre vonatkozó jelzést nem kaptunk. Az önkormányzat és intézményei betartják a hátrányos megkülönböztetés tilalmára vonatkozó rendelkezéseket.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

⁹ Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

Figyelembe kell venni, hogy 2011. január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011. szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. Önkormányzatunk ezzel a lehetőséggel még nem élt. Tekintettel arra, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás folyósításához szükséges 30 napos munkaviszonyt számos érintett a közfoglalkoztatás eredményeképp tudja igazolni, ezért látható, hogy a közfoglalkoztatási rendszer működtetése nélkül még több család kerülne létfenntartást veszélyeztető helyzetbe. Előfordul, hogy még a közfoglalkoztatással sem tudja igazolni valaki a 30 nap jogviszonyt, így éves szintén mintegy 5-6 esetben emiatt kellett megszüntetni az ellátást. Ezért az önkormányzat regisztráltatta magát az önkéntes munkavégzés érdekében, így tudunk segíteni az ellátásra jogosultaknak, hogy önkéntes közérdekű tevékenység végzésével tudják teljesíteni a feltételt. Sajnos a BJP/FHT összege a mindenkori öregségi nyugdíjminimumhoz van rögzítve, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra. Szigorítás, hogy egy családban csak egy személy jogosult ellátásra, még akkor is, ha pl. mind a férj, mind a feleség jogosult lenne rá. Csak abban az esetben kaphatja mindkét személy, ha az egyikőjük a FHT-re, a másik a rendszeres szociális segélyre jogosult.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Ft. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat.

Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresői, rehabilitációs, helyi (térsvégi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskereső támogatása

A **támogatott képzésben részesíthető személyek** körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Ft. 14. §-a rögzíti.

A **hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások** nyújthatók az Ft. 16. §- alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az **álláskereső vállalkozóvá válását elősegítő támogatás** nyújtható az Ft. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A **munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról** az Ft. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató

Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Ft. 25. §-a szerint **álláskeresői járadék** folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Ft. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére **nyugdíj előtti álláskeresői támogatást** kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresői járadék, álláskeresői segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási **költségtérítés** állapítható meg az Ft. 32. §-a szerint.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.¹⁰

2011 évi adat szerint településünkön az összes lakásállomány 1661 db. Ebből csekély számban található elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás is. Az önkormányzat 3 bérlakással rendelkezik, szociális lakásállomány illetve egyéb lakáscéljára használt lakáscélú ingatlanunk nincs.

A közműszolgáltatásokhoz való hozzáférés mutatószámai fontos tényezők a lakosság életminősége szempontjából. Településünkön a vezetékes vízzel ellátott lakások aránya 65 %, az árammal ellátott lakások aránya 98 %, a vezetékes gázzal ellátott lakások aránya 55 %.

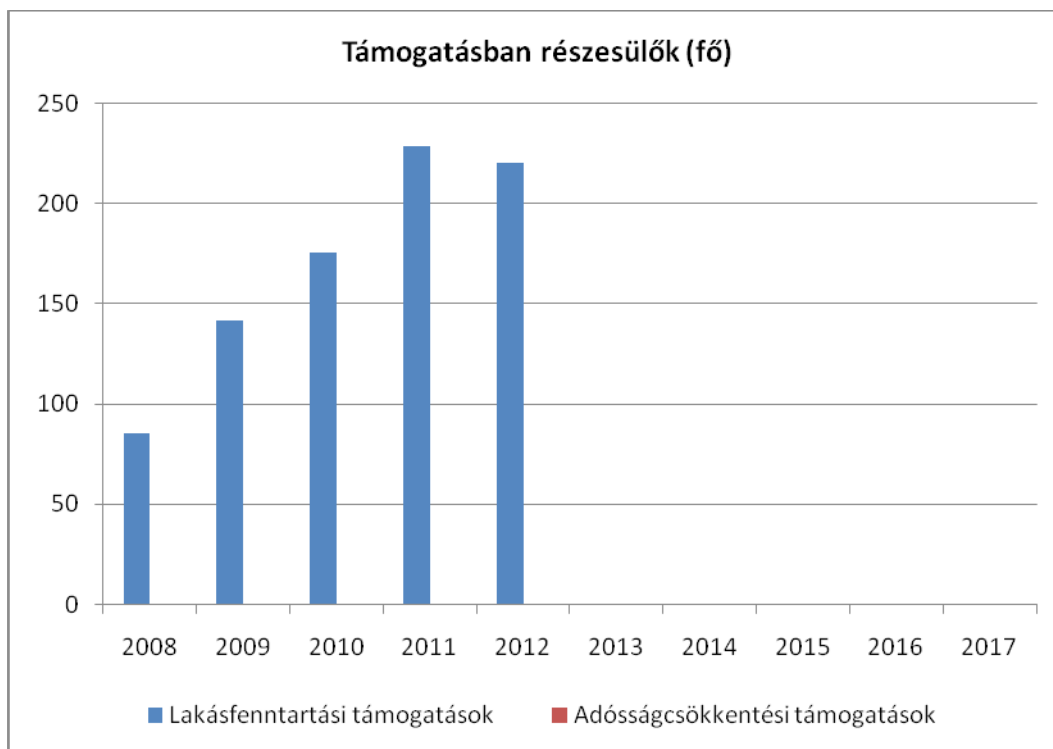
Mindenképpen meg kell jegyezni azonban, hogy ezek a mutatószámok nem biztos, hogy hűen tükrözik a valóságot, hiszen attól, hogy van lehetőség a szolgáltatás igénybe vételére, nem biztos, hogy annak lehetőségével élni is tudnak az ott lakók (pl. anyagi okok miatt).

Helvécia jellemzője az igen nagy kiterjedésű külterületi rész, a sűrűn lakott sorokkal. A nagyközség lakosságának közel fele külterületen él. Itt zömmel hiányzik a vezetékes ivóvíz, és a vezetékes gáz, az áramszolgáltatás hozzáférhető, ugyanakkor fúrt kutak révén biztosított a vízellátás.

Lakhatást segítő támogatások: A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a személyszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alapnyi jogon, és normatív alapon állapítható meg. Helvécián kivétel nélkül normatív alapon részesülnek támogatásban az ellátottak. A következő diagram szemlélteti az ellátásra jogosultak számának alakulását.

¹⁰ Éves jelentés a lakhatási szegénységről, 2011. Habitat for Humanity Magyarország, 2012. június

Önkormányzatunk a lakhatási költségek enyhítésére 2012-ben csatlakozott a szociális tűzifa programhoz, így 35 háztartás részére tudtunk biztosítani 1-1 m³ tüzfát.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön telep, szegregátum nincs, esetünkben nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,

c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát, d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Településünkön biztosított az alapellátás, mivel Helvécia nagyközségben két háziorvosi rendelő található, 1-1 szolgálat működik a két belterületi részen. Mindkét háziorvosi szolgálat mellett 1-1 védőnői szolgálat is működik. A Szabó Sándor lakótelepi részen a Tábor utcai orvosi rendelőben biztosított a fogorvosi alapellátás. A szakellátást a megyeszékhelyen, Kecskeméten vehetik igénybe a rászorulóknak. Itt rendelőintézet és kórház biztosítja az egészségügyi ellátást. A megyeszékhelyre a tömegközlekedés megoldott, illetve három irányba is jó, szilárd burkolatú úton lehet bejutni. Az arra rászorulókat a tanyagondnoki szolgálat és a támogató szolgálat tudja beszállítani az egészségügyi rendelésekre. A gyógyszerkiváltásban szintén a tanyagondnoki szolgálat, illetve a házi segítségnyújtásban dolgozó gondozók tudnak a rászorulóknak segítséget adni. A településen a hét minden munkanapján működik gyógyszerár.

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma
2008	2
2009	2
2010	2
2011	2
2012	2
2013	2

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A védőnői szolgálat a gondozási tevékenységet azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya illetve 0-6 éves korú gyermek él. A gondozási tevékenység kiterjed az óvoda-egészségügyi ill. iskola-egészségügyi munkára is. Tevékenységük során szakmailag együttműködnek a házi orvossal és a szülők által választott házi gyermekorvosokkal, szülész-nőgyógyász szakorvosokkal, a közoktatás, a gyermekjóléti, szociális és családsegítést végző intézmények illetékes szakembereivel, szükség esetén gyámhatósággal. A csecsemők és gyermekek egészségének megőrzése érdekében a nagyközségben praktizáló két vegyes körzetet ellátó házi orvossal közösen kéthetente csecsemő-tanácsadást tartanak az egészségházban, melyen az orvosok az egészséges gyermekek fejlődésének nyomon követését, a kötelező védőoltások beadását végzik el. Minden gyermek 2-3-4 15-18 hónapos korában, illetve 6 évesen kötelező védőoltásban részesül a törvényi előírásoknak megfelelően. A védőoltások teljesítéséről minden hónapban jelentési kötelezettségük van. A védőoltások teljesítése Helvécián 100%-ban megvalósul, (esetleges betegség miatti csúszástól eltekintve, mely egyértelműen indokolt).

A gyermekek egészségének megőrzése/ esetleges eltérések mielőbbi felderítése érdekében kötelező ún. státusz-vizsgálatot végeznek életkorhoz kötötten. Minden 1-3-6 hónapos gyermeknél, ill. 1-2-3-4-5-6 éves korban elvégzik a vizsgálatot, mely kiterjed a testi fejlettség felmérésén túl az érzékszervek (látás, hallás, színlátás) vizsgálatán kívül a szociális, mentális és érzelmi fejlettség felméréséig. Vizsgálatról készült dokumentum egy példánya a szülőt illeti meg. Bárminemű eltérés esetén írásban értesítik a gyermek házi orvost. Tanköteles korú gyermekeknél az általános iskola minden páros évfolyamában, 2-4-6-8 osztályban szűrővizsgálatot végeznek (2012-ben 141főnél), mely védőnői és iskolaorvosi tevékenység komplex vizsgálatát jelenti. A vizsgálat eredményéről minden szülő írásbeli értesítést kap. Eltérés esetén az iskolaorvos a gyermek házi orvosához, esetleg szakorvoshoz irányítja a gyermekeket, melyről visszajelzést kérünk és hozzácsatoljuk a tanuló iskola-egészségügyi törzslapjához.

A lakosság egészségi állapotának megőrzése érdekében, a prevencióként minden évben nőgyógyászati rákszűrést szervezünk, melyen a résztvevő hölgyek száma évről évre növekszik. Egyre több hölgy élt a lehetőséggel, hogy itt helyben a lakhelyén, ultrahang-vizsgálattal egybekötött nőgyógyászati méhnyak rákszűréseben vegyen részt. Az elvégzett vizsgálatról leletet kapnak a hölgyek, bárminemű nőgyógyászati problémájuk esetén konzultálni tudnak a nőgyógyász szakorvossal.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátásokhoz Helvécián kívül, főleg Kecskeméten, illetve néhány esetben Budapesten vagy Szegeden férnek hozzá a rászorulóknak. A közlekedésben tud segíteni az önkormányzat, a tanyagondnoki szolgálat, illetve a támogató szolgálat gépjárműveivel.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben saját főzőkonyhát nem üzemeltetünk, hanem külső szolgáltatótól vásárolt étellemmel oldjuk meg a gyermekétkeztetést, illetve a szociális étkeztetést. A szolgáltatók az irányadó előírások alapján kötelesek biztosítani az egészséges táplálkozás követelményeit.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A testedzést, az egészséges életmód folytatását kiszolgáló sportlétesítmények (sportpályák, játszóterek, parkok) állnak rendelkezésre Helvécián. A településen lévő 2 iskola közül a Feketeerdői Általános Iskola sportcsarnoka alkalmas az iskolai sportnevelésen túl szabadidő sporttevékenység ellátására is. Rendszeres foglalkozások, családi sportnapok biztosítják a sportolási lehetőséget. Az önkormányzat minden évben februárban megrendezi a farsangi focikupát, nyáron a futóhomok focibajnokság színesíti a programot.

A sportpálya öntözőrendszerrel kiépített, valamint öltözők, szociális blokk található. A sportpálya tavasztól-őszig (időjárástól függően) alkalmas szabadterei sportolásra. A helyi labdarúgó sportegyesületeken kívül, ha igény van rá, bárki használhatja a pályát és a hozzá tartozó kiszolgáló épületeket. A településünkön elindult az ökölvívás is, komoly eredményeket érnek el az ifjúsági ökölvívók.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Négy település, Helvécia, Ballószög, Jakabszállás, Orgovány társulásában lévő Helvécia és Mikrotérsége Szociális és Gyermekejóléti Feladatellátó Társulás biztosítja a szociális alapszolgáltatásokat. A székhely: Helvécia. A Társulás a Mikrotérségi Szociális Szolgáltató Központ, mint intézmény keretében látja el a családsegítést, házi segítségnyújtást, támogató szolgáltatást, szociális étkeztetést és az idősek nappali ellátását, valamint a gyermekejóléti alapszolgáltatások közül a gyermekejóléti szolgáltatást.

Családsegítés: A mai gazdasági helyzetben sokan elvesztették a munkahelyüket. Nem tudják fizetni a rezszi költségeket vagy éppen a hiteleiket és ennek következtében eladósodnak. Megoldásként olcsó, lerobbant tanyákat vásárolnak vagy albérletbe költöznek a tanyákra. Sajnos az a tapasztalat, hogy akik „lecsúsztak” nem tudnak felemelkedni. Nehezen találnak munkát ebben közre játszik az is, hogy alacsony az iskolai végzettségük és így segélyekből és alkalmi munkákból élnek. Ez viszont a családok minden napi életére is rányomja a bélyegét. Így egyre több gyerek kapja a rendszeres gyermekvédelmi támogatást, illetve az óvodában és az iskolában évről-évre több a magatartás problémás gyerek, vagy a tanulási nehézséggel küzdő diák. Sokan élnek rokkantsági nyugdíjból, járadékból, önkormányzat, vagy a munkaügyi szervek által folyósított ellátásból. Ezek a jövedelmek azonban nagyon alacsonyak, az egészségkárosodott személyek pedig még alkalmi munkát sem tudnak vállalni.

Gondot jelent az is, hogy 40 év feletti korosztály nem akar, vagy nem tud vissza ülni az iskolapadba tanulni. Pedig a felemelkedésüknek ez az egyik módja. Hiába van szakmája, de az már elavult és átképzésen való részvételt már nem meri vállalni. Indokaik az, hogy ők már öregek a tanuláshoz és nem fog úgy az agyuk, és a tanulással töltött idő alatt elszalasztják az alkalmi munkákat, amiért pénzt kapnak.

A családsegítő szolgálatot igénybe vevők száma:

Település	Felnőtt lakosság száma	Igénybe vevők száma		Esetkezelések száma
		Régi	Új	
Helvécia	3434	74	8	422
Ballószög	2606	69	42	963
Jakabszállás	2224	31	86	228
Orgovány	2690	43	124	779
Összesen	10954	217	260	2392

A **házi segítségnyújtást** a székhely látja el a társult települések közigazgatási területén. Az ellátható személyek száma 81 fő. A házi segítségnyújtás térítési díj-köteles, ennek változása szintén hatással van az ellátottak számára, ha emelkedik, kevesebben igénylik a szolgáltatást. Az ellátott érdekében, vagy az igénybe vevőhöz közvetlen kötődő, lakáson kívül végzett tevékenységek aránya közel ugyanakkora, mint a lakáson belül töltött idő. A közlekedésre fordított idő magas. Ennek oka a külterületen élők magas száma, illetve a távolság. A házi segítségnyújtásban részesülők időskorúak, önmaguk ellátására nem képesek (részben vagy teljesen), nincs hozzátartozójuk, vagy nem tudja vállalni az ellátásukat. Az ellátottak egészségügyi és mentális állapota dönti el, hogy teljes vagy részgondozásról beszélünk. Minden településen vannak olyan ügyfelek, akiknek mindennap szükségük van segítségre. Főként fizikai ellátást igényelnek, ami összefolyik pszichés-, és egészségügyi gondozással. Sokuk esetében fontos az állapotuk folyamatos megfigyelése.

Az idősek nappali ellátása Jakabszálláson működik, 20 férőhellyel, és mind a négy társult települést ellátja. Az ellátottak naponta eljönnek valamennyi időre, amennyire az idejük engedi. Látogatásuk nem időhöz kötött, reggel 8 órától délután 16 óráig vehetik igénybe a szolgáltatást hétfőtől péntekig. Itt napi egyszeri meleg étkezésre (ebéd) van lehetőség. Foglalkoztatásuk is megoldott, mivel újságot olvasnak, receptet cserélnek, játszanak – főleg kártyáznak. Rendszeresen van vérnyomás-, vércukormérés. Lehetőség van fürdésre, mosásra is. Állandó program a zenés csütörtök, ahol nótáznak citera kísérettel.

A **szociális étkeztetést** Helvécián külső vállalkozó bevonásával oldja meg az intézmény, és Ballószögön is. Ő főz, és ő is hordja ki az ellátottakhoz az ételt. Jakabszálláson az óvodában főznek, a tanyagondok viszi ki az ebédet. Orgoványon az iskola főz, és a gondozók viszik ki az ebédet, illetve van, aki elviszi.

Ellátottak száma

	Ellátottak száma
Helvécia	68
Ballószög	42
Jakabszállás	62
Orgovány	92
Összesen	264

Az étkeztetést nem csak az idős emberek veszik igénybe, hanem az egészségi állapotuk miatt rászorultak is. A külterületen élő idős embereknek a faluba bejutni már egyre nehezebb vagy lehetetlen, mivel földes út köti össze a tanyájukkal, és a távolságok nagyok. Autójuk nincsen, a kerekpárra már nem mernek, vagy nem tudnak felszállni. A mozgóbolt megszűnt, élelmiszerüzlet pedig csak a falu központban van melynek elérése számukra lehetetlen. Így nagy segítség számukra, hogy házhoz szállítják a meleg ételt. Azon felül, hogy naponta egyszer meleg ételt kapnak, figyelemmel tudjuk kísérni életkörülményeiket, egészségi állapotukat. Lehetőségeinkhez képest segítséget nyújtunk, szükség esetén értesíteni lehet a házi orvosokat.

Támogató szolgálat: Az igénybevevők köre kiterjed Helvécia, Jakabszállás, Orgovány, Ballószög közigazgatási területén életvitelszerűen tartózkodó súlyos fogyatékkal élő személyekre, akik a 1993. évi III. tv. 65/D. §. előírtaknak megfelelnek.

	Helvécia	Ballószög	Jakabszállás	Orgovány	Összesen
Ellátottak száma	14	2	3	7	26

A szolgáltatás működésében nehézséget jelent az ellátási terület nagyrészt külterületi, tanyákkal való lefedettsége, az egységek közötti távolság nagysága. A szolgálatot főleg egészségügyi ellátáshoz veszik igénybe. Rendszeresen szállítanak iskolába gyerekeket Kecskemétre és Kiskunhalasra; de igénybe veszik kulturális programokra, kirándulásokra, hivatalos ügyintézésre, bevásárlásra.

A **tanyagondnoki szolgálatot** Helvécia Nagyközség Önkormányzata önállóan tartja fenn. A külterületi lakosságszám alapján öt szolgálat is működhetne, de jelenleg két szolgálatot tudunk fenntartani. Az első szolgálat 2007-ben indult, a második pedig 2011-ben. Mindkét tanyagondnokunk szakképzett. Az igénybevevők száma emelkedik, sok idős személynek ez az egyetlen kapocs a külvilággal. Szívesebben is igénylik a tanyagondnoki szolgálatot, mivel ezt az ellátást térítésmentesen kell biztosítani.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem releváns, településünkön nem volt ilyen eset. A szociális ellátást biztosító munkaköri leírása tartalmazza, hogy munkájuk során fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátásban részesülő személy emberi és állampolgári jogai ne sérüljenek, különösen az élethez, emberi méltósághoz, a testi épséghez, a testi-lelki egészséghez való jogai.

Munkájuk során tilos a hátrányos megkülönböztetés bármilyen okból, így különösen az ellátott kora, neme, vallása, nemzeti, etnikai hovatartozása, politikai vagy más véleménye, cselekvőképességének hiánya, vagy korlátozottsága, fogyatékosága, születési vagy egyéb helyzete miatt.

Az ellátást igénybe vevőtől semmiféle juttatást nem fogadhatnak el, egyéb előnyt nem kérhetnek.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pozitív diszkriminációt az ellátórendszer szabályai tartalmazzák. Koruk, egészségi állapotuk, jövedelmi viszonyuk alapján részesülnek valamilyen ellátásban, térítésmentesen, vagy csökkentett összegű térítési díjat kell fizetniük.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai:

Helvécia Nagyközség Önkormányzata a kötelező feladatain túl folyamatosan támogatja a lakosság önszerveződő közösségeit (alapítványok, egyesületek, civil szervezetek), költségvetésében rendszeresen biztosítja a nonprofit szervezetek anyagi támogatását. Ezen túlmenően önkormányzati ingatlanok térítésmentes, illetve kedvező módon való használatát lehetővé teszi a különböző közösségek számára.

Helvécia Nagyközség Önkormányzata fontosnak tartja, hogy a település valamennyi korosztálya számára minden évben tartalmas rendezvényeket biztosítson, melyek a nemzeti ünnepekről való megemlékezéshez, a hagyományok ápolásához kapcsolódnak. Ilyenkor rendszerint teret kapnak a színvonalas művészeti, sport, zenés, táncos, valamint szórakoztató műfajok.

A település életében hagyományossá vált rendezvények a következők:

- ünnepi megemlékezések (március 15., augusztus 20.)
- Farsangi Kupa teremlabdarúgó bajnokság (minden év februárjában),
- Sakkbajnokság (minden év januárjában),
- Majális (május 1.),
- Szent Iván-éji mulatság (június 24.),
- Idősek Napja (augusztus 20-án),
- Helvéciai Szüreti Mulatság,

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Helvécia Nagyközségben nem jellemző az etnikai konfliktus, mivel nem releváns az etnikai különbség.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Minden év végén karácsonyi ajándécsomaggal kedveskedik az önkormányzat a nagyközség 70 éven felüli lakosainak, melynek eljuttatásában a tanyagondnoki szolgálat nyújt segítséget. A Katolikus Karitásztól ételmeztársomagot szállít a rászorulóknak részére, melyet az önkormányzat szociálpolitikai előadójával egyeztet. Ez a fajta segítségnyújtás évek óta gyakorlat településünkön. A rászorulókhöz való eljuttatásban szintén a tanyagondnoki szolgálat működik közre. A Szociális Szolgáltató Központ ruhaosztással segítkezik.

Az általános iskolások számára eddig már több évben biztosított beiskolázási segítséget az önkormányzat, melyet nem csak a helvéciai lakosú gyermekek, hanem minden, a helyi iskolába járó gyermek megkapott, függetlenül a lakóhelyétől.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem releváns, ugyanis településünkön nem működik roma kisebbség.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
magas a tartós munkanélküliek aránya	a tendencia visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül - képzések, továbbképzés szervezése részmunkaidős foglalkoztatás és távmunka szorgalmazása a foglalkoztatóknál és a célcsoportban
a hátrányos helyzet sok esetben több generáción keresztül öröklődik	- felzárkóztatási és fejlesztési programok szervezése, működtetése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

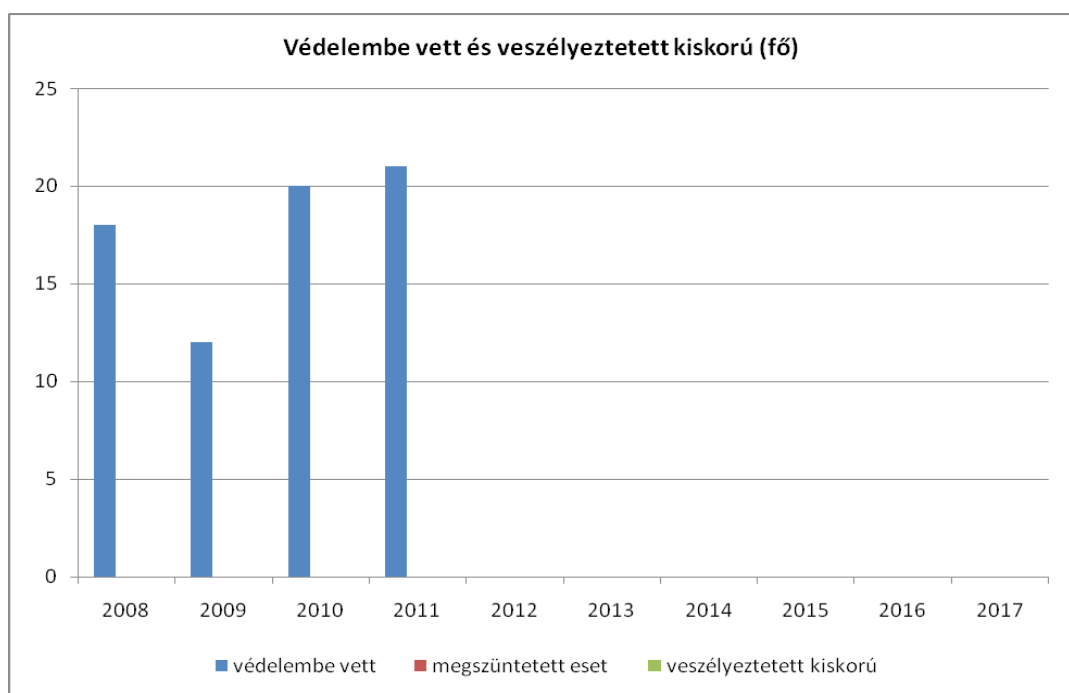
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Helvécia nagyközségben a 2013. január 1. adatok szerint a 0-2 éves korúak száma 91 fő, a 3-5 évesek száma: 166 fő, a 6-13 éves korúak száma: 458 fő, a 14-17 éves korúak száma: 249 fő. 1087 fő kiskorú él külterületen.

Megfigyelhető, hogy a gyermeklétszám ütemesen emelkedik, köszönhetően az ideköltöző, itt építkező családoknak. 2012-ben új hagyományként bevezette az önkormányzat, hogy ünnepélyesen helvéciai polgárrá fogadja az elmúlt évben született kisgyermeket. 2012-ben 29, 2013-ban pedig 47 kisgyermeket köszöntöttünk. A településen két iskola és két óvoda működik. Igény mutatkozik az óvodai férőhelybővítésre. ennek érdekében az önkormányzat elkészítette a Szabó Sándor Lakótelepi Óvoda bővítési terveit, építési engedélyt kaptunk rá. Kedvező pályázati lehetőség esetén megvalósítható.

Helvécián jól működik a családsegítés. Szerencsére nem magas a védelembe vett gyermekek száma. A családsegítő szolgálat által végzett esetkezelések jellegét tekintve:

- Életvezetési
- Gyermeknevelési
- Családi – kapcsolati
- Egészségkárosodás következménye
- Információkérés
- Lelki-mentálhigiénés
- Anyagi
- Foglalkoztatással kapcsolatos
- Ügyintézés

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Az alapellátásba, védelembe vett gyermekek veszélyeztetettségének okai: anyagi nehézségek, a családban előforduló alkoholizmus, a szülők életvezetési problémái, a válások miatti problémák, kapcsolattartási problémák, tanköteles korú gyermekek igazolatlan iskolai hiányzása, a gyermekek magatartási- és viselkedési zavarai, szülői elhanyagolás, szülők szenvedélybetegsége.

A gyermekjóléti szolgálat által gondozott gyermekek száma:

	Helvécia	Ballószög	Jakabszállás	Orgovány
Gondozott gyermekek száma	65	59	46	72
Alapellátásba vettek száma	36	43	28	47
Védelembe vettek száma	14	12	10	13
Szakellátásban lévők száma	14	3	8	12
Gondozott családok száma	35	28	28	30

A gyermekjóléti szolgálat a szülővel és a gyermekkel állandó kapcsolatot tart, figyelemmel kíséri az életvitelüket, rendszeresen látogatja a családokat. A családgondozók munkájuk egy részét külső helyszíneken végzik. Elhelyezési, felülvizsgálati értekezletre mennek Kecskemétre a gyámhivatalba, a TGYSz-be; tanúként meghallgatják őket a bíróságon; felkeresik a gyámügyi-szociális ügyintézőt; a háziorvost, védőnőt, iskolát, óvodát. Családlátogatásokat tesznek. Ez utóbbi nem veszélytelen, mivel atrocitás is érheti a családgondozót, megtámadhatja az érintett, a kutya, fertőzést szedhet össze. Előfordul, hogy azonnali intézkedés szükséges, orvos, mentő, rendőrség hívása. Az ügyfelek nagy része külterületen él. A családgondozó saját kocsival, illetve a tanyagondokkal tud a helyszínre kijutni.

A nehéz esetek megviselik a családgondozókat is. Segítséget, támogatást kapnak az esetek feldolgozásában.

Minden településre jellemző a karitatív tevékenység a rászorultak részére. A lakosság által felajánlott ruhaneműt, cipőt, bútorokat oszt szét a Szociális Szolgáltató Központ a rászorulóknak. A Máltai Szeretetszolgálatól is kérünk és kapunk hasonló adományokat. Rendszeresen ruhabörzést. A családgondozók rendszeresen korrepetálják a rászorultakat.

A jelzőrendszer tagjaival rendszeresen tartják a kapcsolatot. Évente 6 alkalommal szakmaközi megbeszélést tartanak, amelynek állandó meghívottai a jelzőrendszer tagjai: védőnők, házi orvosok, családsegítő szolgálat családgondozója, iskolák, óvodák gyermekvédelmi felelősei, helyi gyámügyi ügyintéző, körzeti megbízottak. Egyre több jelzés érkezik a gyermekek magatartási, beilleszkedési problémái miatt az iskolából, amely gyakran szakember (pszichológus, pszichiáter) segítséget igényel.

Adott gyermek vagy gyermekek esetében a gyermekjóléti szolgálat esetkonferenciát hív össze, amelyre meghívja az érintett családot és az ügyben érintett szakembereket a segítségnyújtás, a hatékonyabb előrelépés érdekében. A családgondozók minden évben beszámolnak a munkájukról a képviselő-testületnek.

Minden év március 31-ig megtartják az éves gyermekvédelmi értekezletet, melyre a jelzőrendszer tagjait hívják meg, akik szintén beszámolnak az éves munkájukról, illetve még meghívást kap a polgármester, a jegyző, civil szervezetek, pártfőgő felügyelő.

A családgondozók szorosan együttműködnek a védőnővel, házi orvossal, rendőrséggel, gyámügyi – szociális ügyintézővel, pszichológussal, nevelési tanácsadóval, civil szervezetekkel, egyházzal.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság 2012-ben összesen 282 gyermek (261 kiskorú, 21 nagykorú) részére, - mely 153 családot érintett – részére került megállapításra. A támogatás természetbeni juttatásnak minősül például étkezési térítési díjhoz, tankönyvek árához nyújt kedvezményt. Korábbi években, augusztus és november hónapban rendkívüli gyermekvédelmi támogatásként pénzbeli támogatásban (5.800.-Ft/fő) részesültek a szülők, illetve a nagykorú (nappali tagozatos) tanulók. Ebben az évben már Erzsébet utalvány formájában biztosítja az állam a támogatást.

Helvécia Nagyközség Önkormányzata helyi rendeletében rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény feltételeit szabályozza.

Ha az adatokat összevetjük a település gyermek létszámával, megállapíthatjuk, hogy a gyermekek nagy száma él olyan családban, ahol az egy főre eső havi jövedelem nem haladta meg a nyugdíj minimum 130%-

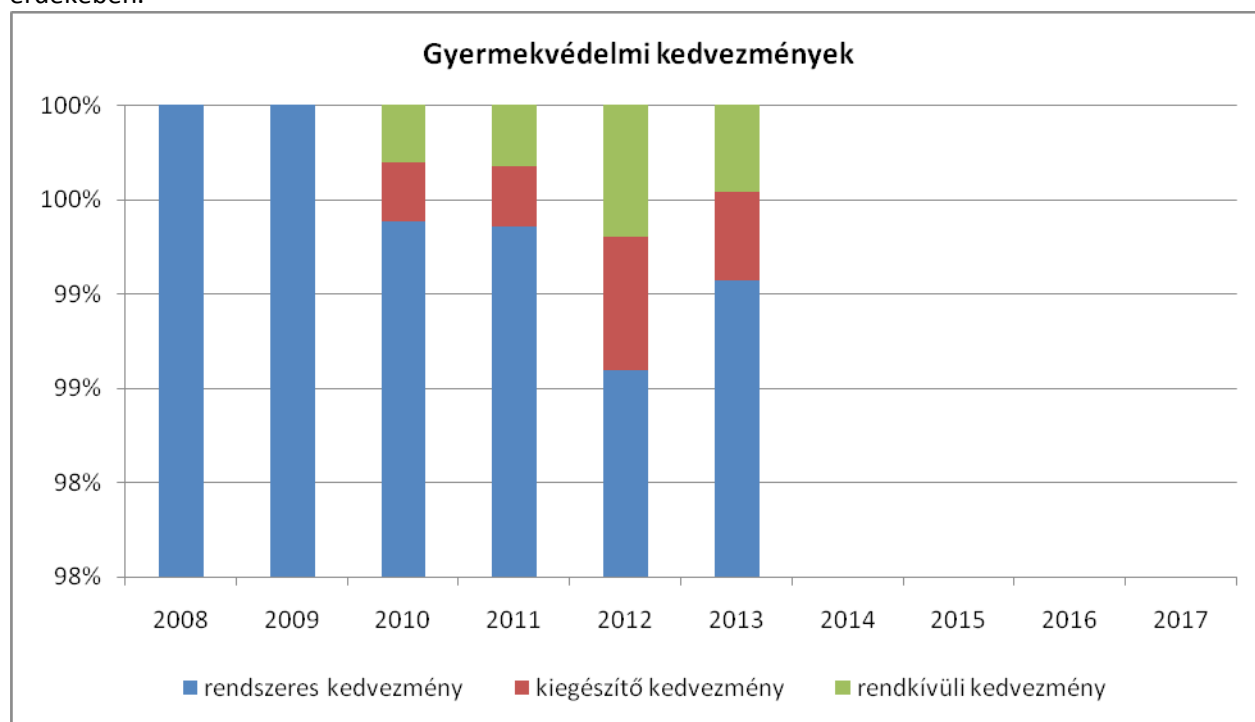

át, egyedülálló szülő, tartós beteg vagy súlyos fogyatékos gyermek, valamint nagykorúvá vált gyermek esetén a nyugdíj minimum 140%-át, és a család vagyonnal sem rendelkezik.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A 4/2006. (II. 01.) önkormányzati rendelet alapján a gyermek részére rendkívüli gyermekvédelmi támogatás állapítható meg, ha a kiskorú vagy 18 év feletti, de 25. életévét nem betöltött közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló gyermekét gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartását veszélyeztető rendkívüli helyzetbe kerül.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás összege tárgyévben családonként legalább a nyugdíjminimum összege, legfeljebb a nyugdíjminimum 150 %-a. Évente 1-2 kérelem érkezik a támogatás megállapítása érdekében.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek egészséges fejlődésének egyik alapvető feltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Minderre tekintettel igen nagy jelentőséggel bír az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen vehetik igénybe az étkeztetést. Évről-évre emelkedik a kedvezményben részesülők száma, illetve a térítésmentes étkezőké. Sajnos akadnak olyan családok, akik még a csökkentett térítési díjat sem tudják fizetni.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A magyar állampolgársággal nem rendelkezők száma alacsony, 1-2 gyermek intézményenként. A szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező családok gyermekei a magyar állampolgárokkal azonos módon juthatnak hozzá a szolgáltatáshoz.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált telep nincs Helvéción. Megfigyelhetjük azonban, hogy főleg a külterületi részeken lakók rendelkeznek alacsony jövedelemmel, és szerény körülmények között élnek. A mai gazdasági helyzetben

sokan elvesztették a munkahelyüket. Nem tudják fizetni a rezszi költségeket vagy éppen a hiteleiket és ennek következtében eladósodnak. Megoldásként olcsó, rosszabb állapotú tanyákat vásárolnak vagy albérletbe költöznek ki a tanyákra. Sajnos az a tapasztalat, hogy akik „lecsúsztak” nem tudnak felemelkedni. Nehezen találnak munkát. Ebben közre játszik az is, hogy alacsony az iskolai végzettségük, nincs szakképzettségük, és így segélyekből és alkalmi munkákból élnek. Ez viszont a családok minden napi életére is rányomja a bélyegét. Így egyre több gyerek kapja a rendszeres gyermekvédelmi támogatást illetve az óvodában és az iskolában évről-évre több a magatartás problémás gyermek, illetve a tanulási nehézséggel küzdő diák.

A külterületen jellemzően nem biztosított a vezetékes ivóvíz, a földgázellátás, csupán a villany jelenti a közműszolgáltatást. Ha a családnak nincs gépkocsija, akkor tömegközlekedési eszköz hiányában csak kerékpárral, vagy gyalog tudnak eljutni a közszolgáltatásokhoz. Ebben a tanyagondnoki szolgálat tud segítséget nyújtani.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű, illetve fogyatékossgal élő gyermekek esetében a tanyagondnoki szolgálat, vagy a támogató szolgálat segít a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben. A szülő kérésére, vagy a családgyozzó javaslatára, esetleg az intézmény jelzésére biztosítjuk a szállítást.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Helvécia Nagyközségben két védőnői szolgálat működik, mindkét szolgálat betöltött. 2012. évben a december 31-ei állás szerint - 60 várandóst, 294 családot gondoztak, melyekben 342 fő 0-6 éves gyermek él. 2012-ben 44 újszülött érkezett községünkbe.

Védőnői tanácsadóban az elmúlt év folyamán 1704 gondozotti megjelenést regisztráltak, mely a védőnői tevékenységet igénylők számát jelzi, (a kísérő, azaz a szülő száma ezen számban nem szerepel).

Helvéciára költöző kisgyermekes családok száma szintén növekedést mutat. 2012-ben 42 család költözését regisztráltuk. Az élve születések száma az elmúlt öt évben folyamatosan emelkedett. A 2013-as évben várhatóan a 2 körzetben a születésszám 48 lesz.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Helvécia nagyközségben működő házi orvosi szolgálatok száma kettő, melyek vegyes körzetek. Ellátják az óvodai, iskola orvosi feladatokat is. Betöltetlen praxisunk nincs. A szakorvosi ellátás a mintegy 15 km-re lévő megyeszékhelyen biztosított. Tömegközlekedési eszközzel jól megközelíthető a megyeszékhely. Ezen túlmenően mind a támogató szolgálat, mind a tanyagondnoki szolgálat rendelkezésre áll a szakrendelésekre való bejutás érdekében.

c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A védőnői szolgálat a gondozási tevékenységet azon családok körében végzi, ahol várandós és gyermekágyas anya illetve 0-6 éves korú gyermek él. A gondozási tevékenység kiterjed az óvoda-egészségügyi ill. iskola-egészségügyi munkára is. Tevékenységük során szakmailag együttműködnek a házi orvossal és a szülők által választott házi gyermekorvosokkal, szülész-nőgyógyász szakorvosokkal, a közoktatás, a gyermekjóléti, szociális és családsegítést végző intézmények illetékes szakembereivel, szükség esetén gyámhatósággal. A csecsemők és gyermekek egészségének megőrzése érdekében a nagyközségben

praktizáló két vegyes körzetet ellátó háziorvossal közösen kéthetente csecsemő-tanácsadást tartanak az egészségházbán, melyen az orvosok az egészséges gyermekek fejlődésének nyomon követését, a kötelező védőoltások beadását végzik el. Minden gyermek 2-3-4 15-18 hónapos korában, illetve 6 évesen kötelező védőoltásban részesül a törvényi előírásoknak megfelelően. A védőoltások teljesítéséről minden hónapban jelentési kötelezettségük van. A védőoltások teljesítése Helvécián 100%-ban megvalósul, (esetleges betegség miatti csúszástól eltekintve, mely egyértelműen indokolt)

A gyermekek egészségének megőrzése/ esetleges eltérések mielőbbi felderítése érdekében kötelező ún. státusz-vizsgálatot végeznek életkorhoz kötötten. Minden 1-3-6-hónapos gyermeknél, ill. 1-2-3-4-5-6 éves korban elvégzik a vizsgálatot, mely kiterjed a testi fejlettség felmérésén túl az érzékszervek (látás, hallás, színlátás) vizsgálatán kívül a szociális, mentális és érzelmi fejlettség felméréséig. Vizsgálatról készült dokumentum egy példánya a szülőt illeti meg. Bárminemű eltérés esetén írásban értesítik a gyermek háziorvosát. Tanköteles korú gyermekeknél az általános iskola minden páros évfolyamában, 2-4-6-8 osztályban szűrővizsgálatot végeznek (2012-ben 141 főnél), mely védőnői és iskolaorvosi tevékenység komplex vizsgálatát jelenti. A vizsgálat eredményéről minden szülő írásbeli értesítést kap. Eltérés esetén az iskolaorvos a gyermek háziorvosához, esetleg szakorvoshoz irányítja a gyermekeket, melyről visszajelzést kérünk és hozzácsatoljuk a tanuló iskola-egészségügyi törzslapjához.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti szolgálat olyan észlelő – és jelzőrendszert működtet, amely lehetővé teszi a gyermekeket általában veszélyeztető okok feltárását, valamint az egyes gyermek veszélyeztetettségének időben történő felismerését.

A tapasztalatok szerint csak a családok életének alapos megismerése után lehet jelzésre megalapozott választ adni, illetve cselekvési tervet kidolgozni.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai esetmegbeszéléseken tárgyalják meg a megoldásra váró feladatokat. Évente kötelező jelleggel szakmaközi megbeszélést 2012-ben 6 alkalommal tartott a helyi jelzőrendszer, melyet a családgondozó hívott össze.

e) gyermekvédelem

Gyermekvédelem terén megfigyelhető, hogy nagy számban érkezett iskolai igazolatlan hiányzásról értesítés az iskoláktól. Első körben figyelmeztetni kell a szülőt a családi pótlék megvonásának lehetőségére. 2012-ben 1 középiskolás gyermeknél vált szükségessé az iskoláztatási támogatás azonnali felfüggesztése, - a törvényi szabályozás ilyen irányban változott meg a vizsgált év folyamán - mivel hiányzása meghaladta az 50 tanórát. A korábban felfüggesztett iskoláztatási támogatással sem volt azonban megszüntethető a veszélyeztetettség, mert továbbra is voltak igazolatlan hiányzások a gyermeknek. 2012-ben hét családot, 14 gyermeket érintett a védelembevétel. 2 családból 4 gyermeknél lett megszüntetve a védelembevétel, őket alapellátás keretein belül gondozza tovább a családgondozó. A védelembevétel fenntartása 3 család 8 gyermeke esetében továbbra is indokolt volt. Védelembevétel elrendelésére 2 családból 2 gyermek esetében hozott határozatot az elsőfokú gyámhatóság. Alapvetően nem súlyos a helyzet, közel azonos számban mozog a védelemben vett gyermekek száma évek óta. 2013. január 1-től járási szintre került a hatáskör gyakorlása.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben gyermekjóléti szolgálat családgondozója, vagy a családsegítő szolgálat tud segíteni. Jelzéssel él a védőnő, illetve a háziorvos, vagy az oktatási intézmény. Anyaotthonba, vagy más átmeneti elhelyezést biztosító intézménybe való elhelyezéssel próbálják a krízishelyzetet megoldani, vagy átmeneti segítséggel.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A testedzést, az egészséges életmód folytatását kiszolgáló sportlétesítmények: sportpályák, játszóterek, parkok állnak rendelkezésre Helvécian. A településen lévő 2 iskola közül a Feketeerdői Általános Iskola sportcsarnoka alkalmas az iskolai sportnevelésen túl szabadidős sporttevékenység ellátására is. Rendszeres foglalkozások, családi sportnapok biztosítják a sportolási lehetőséget. Az önkormányzat minden évben, februárban megrendezi a farsangi focikupát, nyáron a futóhomok focibajnokság színesíti a programot.

A sportpálya öntözőrendszerrel kiépített, valamint öltözők, szociális blokk található. A sportpálya tavasztól-őszig - időjárástól függően - alkalmas szabadtéri sportolásra. A helyi labdarúgó sportegyesületeken kívül, ha igény van rá, bárki használhatja a pályát és a hozzá tartozó kiszolgáló épületeket. A településünkön elindult az ökölvívás is, komoly eredményeket érnek el az ifjúsági ökölvívók.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétféligi, szünidei) ingyenes tankönyv

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, egyben 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy (2012-ben) legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri melegétkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló [1997. évi XXXI. törvény 151. § \(1\) bekezdés g\) pontja](#) alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

A nyári gyermekétkeztetés biztosítására több éve lehetősége van az önkormányzatoknak, Helvécia nagyközség is rendszeresen pályázott erre a támogatási formára. A támogatási rendszer átalakult, sajnos önkormányzatunknak 2013-ban nem volt anyagi lehetősége a támogatás biztosítására.

A közétkeztetést az oktatási intézményekben külső vállalkozó bevonásával biztosítjuk. Saját főzőkonyhával nem rendelkeznek az intézmények. Helvécia Nagyközség Önkormányzata pályázati támogatás hiányában önerőből nem tud létrehozni főzőkonyhát.

A kedvezményekre vonatkozó jogszabályok: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, az éves költségvetési törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény, az éves költségvetési törvény végrehajtási rendelete a települési önkormányzatok részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából adott évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól (2012-ben a 23/2012. (IV. 18.) NEFMI rendelet)

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A hátrányos megkülönböztetéssel, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésével kapcsolatban nem érkezett jelzés önkormányzatunkhoz, eljárás nem indult.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az ellátórendszeren belül a sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók szakértői vélemény alapján juthatnak hozzá a fejlesztő foglalkozásokhoz, vagy mentesülnek bizonyos követelmények teljesítésétől, illetve használhatnak segédeszközt. Pszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus az intézményhálózaton belül elérhető.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Fogalmak:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
- aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok,

bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az a rendelkezés, mely szerint, ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24-25. §-ában található.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés.” A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere¹¹ (IPR)

¹¹ A hatályos szabályozók: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet XIX. fejezet: Különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások 67. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai 171. §, 172. § és 68. Az óvodai fejlesztő program megszervezése 173. §. Magyar Közlöny. 2012. augusztus 31., valamint: Miniszteri Közlemény (megjelent az Oktatási Közlöny 2007. máj. 14. LI. évf. 11. számában) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló iskolai és óvodai integrációs programról.

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képességkibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű tanuló vesz részt.

Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

A képességkibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Helvécia Nagyközség közigazgatási területén két óvoda és két iskola működik, egy-egy a két belterületi részen. Mindegyik oktatási/köznevelési intézmény ellátja a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekeket/tanulókat. Szegregáció nem fordul elő.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Helvécia Nagyközség Önkormányzata a korábbi években plusz forrást biztosított a gyógypedagógus, iskolapszichológus alkalmazásához. Jelenleg állami fenntartásban működnek az iskolák, az óvodák maradtak önkormányzati fenntartásban. Óvodáinkban biztosított a gyógypedagógus megbízási szerződéssel.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációk

Településünkön nem releváns, nincs hátrányos megkülönböztetés, szegregáció.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az intézmények között nincs számottevő eltérés az iskolai oktatás eredményességében, hatékonyságában.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az intézményekben minden esetben tájékoztatják a szülőket az ingyenes étkezési lehetőségekről, a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű státusz igénylésének feltételeiről, valamint az óvodáztatási támogatásról. Önkormányzatunk formanyomtatvány biztosításával segíti elő a kérelmek benyújtását.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
<i>a HH-s és a HHH-s tanulók számához és arányához viszonyítva kevesen vesznek részt az ösztöndíj- vagy tehetség gondozó programokban</i>	<i>az esélyteremtő programokban résztvevő gyermekek számának növelése</i>
<i>A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma nem csökken</i>	<i>Családgondozó szolgálat megerősítése</i>

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A foglalkoztatási, illetve munkaerő-piaci ellátásokról, szolgáltatásokról ld. a 3. 3. pontot.

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	2329	2291	4620	50%	50%
0-2 évesek					
0-14 éves	409	411	820	50%	50%

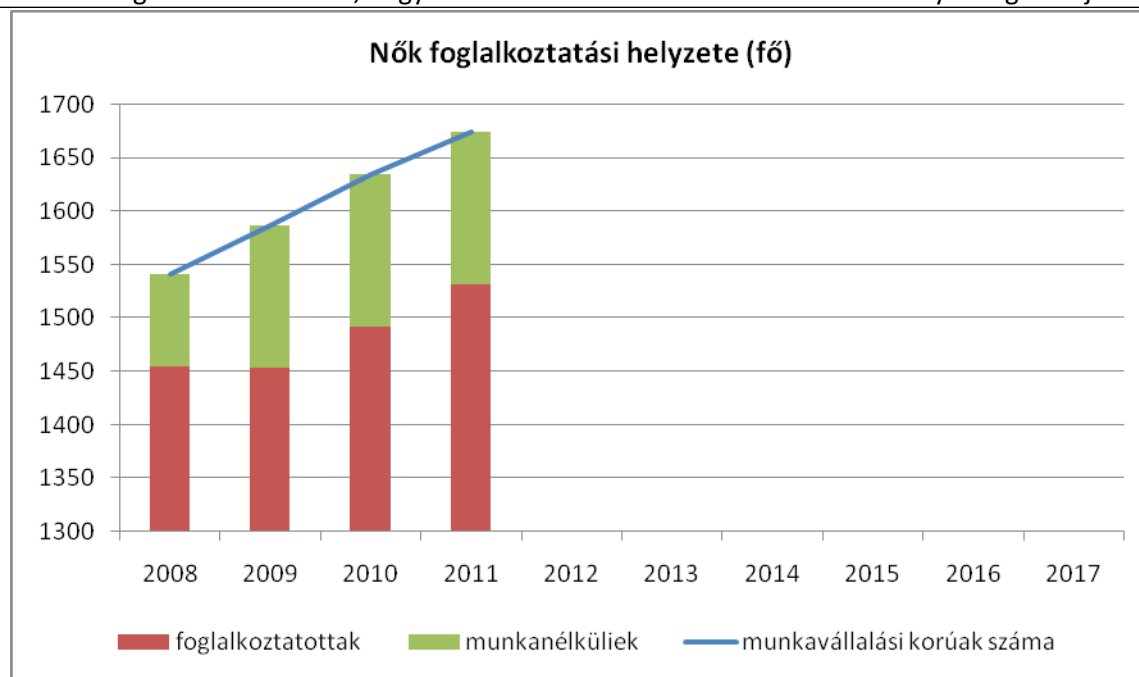

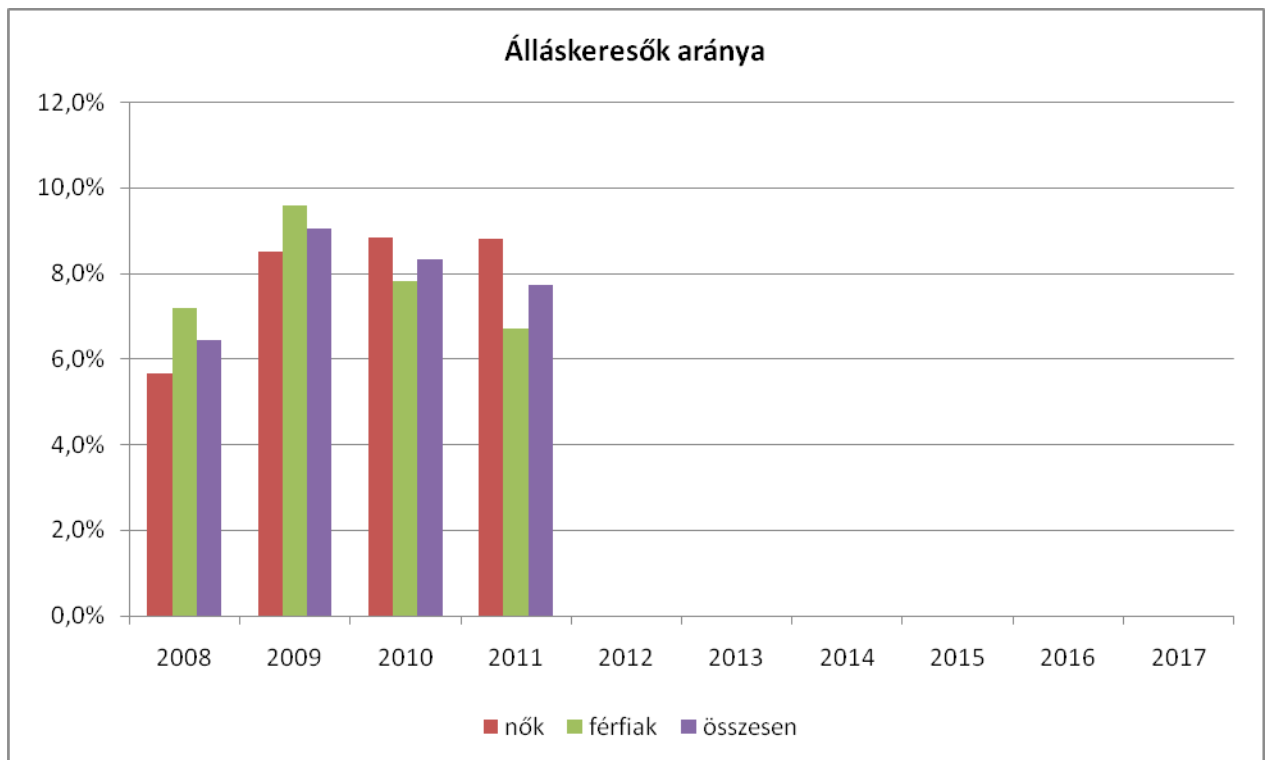
15-17 éves	114	98	212	54%	46%
18-59 éves	1410	1511	2921	48%	52%
60-64 éves	103	106	209	49%	51%
65 év feletti	293	165	458	64%	36%

Településünkön az aktív korúak létszámát tekintve a férfiak vannak többségben. Az idősebb korosztálynál figyelhető meg a nők magasabb aránya, mivel a nők magasabb életkort élnek meg, mint a férfiak.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők foglalkoztatása emelkedő tendenciát mutat. Településünkön két óvoda működik. Az intézményvezetők figyelembe veszik az óvodai felvételnél, ha az anya munkába áll. Ilyenkor elsőbbséget élvez a gyermek felvétele. A településen működő nagyobb vállalkozás is alkalmaz női munkaerőt jelentős számban. A grafikonon látható, hogy mindezek ellenére az álláskereső nők aránya meghaladja a férfiakét.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Erre vonatkozó adattal nem rendelkezünk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskola végzettségű nők elhelyezkedésének lehetősége minimális. Alkalmi munkát, mezőgazdasági idénymunkát végezhetnek, illetve a közfoglalkoztatás keretében közterületi segédmunkát tudunk felajánlani részükre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Településünkön nem releváns. Az önkormányzat és intézményei által foglalkoztatottak esetében biztosítani kell a garantált béreket.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évet betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.

A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciószolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)¹²

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Helvécia Nagyközségben két óvoda és két iskola működik. Óvodai férőhelyek száma korlátozott, igény lenne több gyermek elhelyezésére is. Az önkormányzat saját erőből nem, csak pályázati lehetőség segítségével tudna férőhelyet bővíteni. A Szabó Sándor Lakótelepen lévő óvoda bővítésére építési engedéllyel rendelkezünk, amint megfelelő pályázat adódik, úgy benyújtjuk a támogatás iránti kérelmet.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A várandós-gondozás fontos része a közegészségügyi ellátásnak. A Helvécián élő kismamák részére helyben megoldott, mert rendszeres időközönként szülész nőgyógyász szakorvos jár tanácsadást tartani, a szükséges nőgyógyászati vizsgálatot elvégezni. A vérvételekhez, ultrahang- és minden egyéb vizsgálatokhoz szükséges beutalókat a kismamák itt helyben megkapják, nem kell ezért a városba utazniuk 2-3 hetente. Eltérés, probléma esetén a szakorvos rögtön reagálni tud a felmerült problémára.

¹² Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

A gyermekek egészségének megőrzése/ esetleges eltérések mielőbbi felderítése érdekében kötelező ún. státusz-vizsgálatot végeznek a védőnők életkorhoz kötötten. Minden 1-3-6-hónapos gyermeknél, ill. 1-2-3-4-5-6 éves korban elvégzik a vizsgálatot, mely kiterjed a testi fejlettség felmérésén túl az érzékszervek (látás, hallás, színlátás) vizsgálatán kívül a szociális, mentális és érzelmi fejlettség felméréséig. Vizsgálatról készült dokumentum egy példánya a szülőt illeti meg. Bárminemű eltérés esetén írásban értesítik a gyermek házi orvosát.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A tapasztalatok szerint a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen, az erőszak jelentős része a családban marad, ilyen esetről településünkön adattal nem rendelkezünk. A családgondozó részt vett a Kecskeméti Városi Rendőrkapitányság Megelőzési és Áldozatvédelmi alosztály munkatársai által tartott előadáson. „Családon belüli bántalmazás és veszélyeztetés” témakörben illetve óvodai, iskolai bűnmegelőzési prevenció, személy és vagyonvédelmi problémák, valamint függőségek témakörben tájékoztatták a hallgatóságot.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Anyaothton, családok átmeneti otthona településünkön nem működik. A Szociális Szolgáltató Központ szakemberi abban tudnak segítséget nyújtani, hogy a krízishelyzetben lévő személy igénybe vehesse ezeket a szolgáltatásokat. Azonnali segítséget igénylő esetben átmeneti segílyt tud biztosítani az önkormányzat.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a nők szerepe nem mutat nagy aktivitást, mivel a megválasztható 6 képviselői tisztségből csak egyet tölt be nő. A polgármesteri tisztséget is férfi látja el. Az önkormányzati intézmények élén viszont kivétel nélkül női vezető áll.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Míg korábban a nők a háztartást vezették, gyereket neveltek, illetve a háztáji földön dolgoztak, addig mára munkahelyen dolgoznak. Emellett ugyanúgy ellátják a hagyományos szerepet is. A család és a karrier összeegyeztetése nem könnyű. A nők nehezebb helyzetben vannak, mint a férfiak, mert a munka mellett ott van a család és a háztartás is. Ahhoz, hogy mindkét helyen megállják a helyüket jó szervezőkészségre, hatalmas kitartásra és elszántságra van szükségük, nem utolsó sorban pedig támogató társra. A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint az 50 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez ösztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
<i>A munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.</i>	<i>képzési programok indítása, a távmunka és a részmunka szerepe erősítésének elősegítése,</i>

<p><i>A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.</i></p>	<p><i>Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.</i></p>
--	---

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A demográfiai adatokra vonatkozóan a települést bemutató fejezethez használt adattáblák további elemzése ajánlott. Itt hangsúlyt kell helyezni a demográfiai trendekre. További tábla az 1. számú mellékletben található ehhez a fejezethez.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói

nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

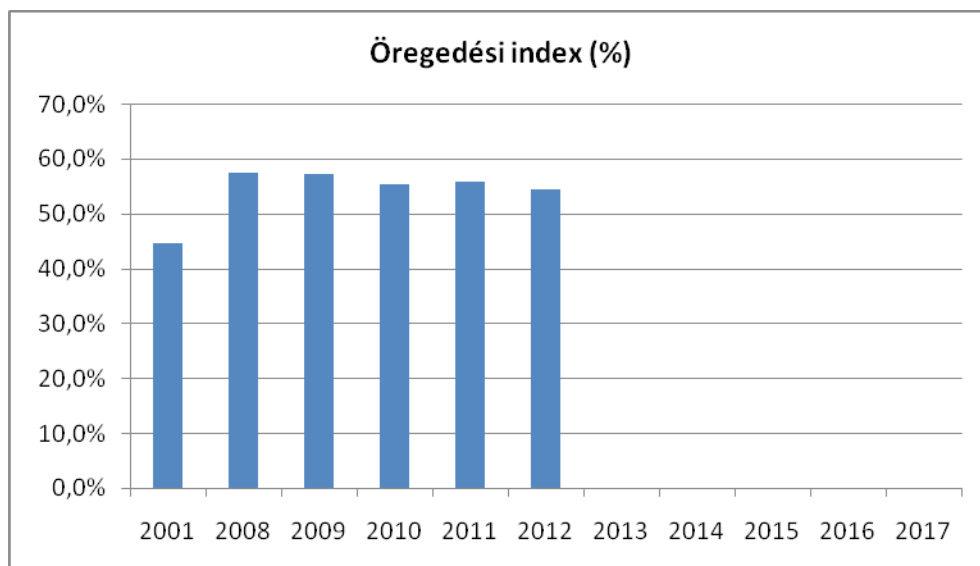
Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A nyugdíjasok foglalkoztatása ma már nem igazán jellemző, legfeljebb részmunkaidős alkalmazásban vagy helyettesítésre, illetve a hiányszakmákban. Az önkormányzat az egyik védőnőt alkalmazza, mint nyugdíjas korút. Mivel változtak a jogszabályi előírások, így nyilatkozni kellett, hogy a lemond a nyugdíj folyósításáról.

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	415	582	997
2009	412	568	980
2010	410	534	944
2011	416	551	967

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Tapasztalataink szerint az egészséges nyugdíjasok szívesen végeznének valamilyen jövedelemkiegészítő tevékenységét (egyrészt, hogy jövedelmi viszonyaikon javítsanak, másrészt, hogy az elszigeteltségük csökkenjen). Saját földjeiken, kiskertekben való gazdálkodás jelenti a munkavégzést legfőképpen, ugyanis a munkaadók jellemzően már nem a nyugdíjasokat alkalmazzák. Többen kiveszik részüket az unokák nevelésében, támogatást nyújtva ezzel a fiataloknak. Megfigyelhető, hogy hasznosan szeretnék elfoglalni magukat a szabadidőben is, többen közülük nyugdíjas klubba járnak, közös névnapokat, születésnapokat, kirándulásokat szerveznek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év feletti, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év feletti aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés. Ha az eredmények azt mutatják, hogy más korcsoporthoz képest az idősebb korosztályban magasabb a munkanélküliek és tartós munkanélküliek száma, akkor intézkedéseket kell sürgetni a foglalkoztatás előmozdítására pl. pályázatokkal, foglalkoztatás segítő programokkal.

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma	
	fő	fő	%
2008	200	17	9%
2009	289	16	6%
2010	272	19	7%
2011	258	17	7%

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

Az alapszolgáltatásokról és szakosított ellátási formákról – köztük az idősek érdekében szervezett szolgáltatásokról - ld. a 3.6. pontot.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Célunk, hogy minél szélesebb körben tájékoztassuk a célcsoportot a szociális juttatásokról, szolgáltatásokról valamint azok igénybevételi lehetőségeiről, továbbá biztosítani szükséges az egészségügyi alap- és szakellátások könnyebb igénybevételét számukra is.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Nagyközségünkben a három legjelentősebb rendezvény a Községi Majális, az Augusztus 20-i rendezvény, valamint a Helvéciai Szüreti Mulatság, melyek lebonyolításában fiatalok és idősek rendszeresen és aktívan részt vesznek.

A majális programtervében kulturális műsorok szerepelnek, melyen rendszerint felléptek a helyi óvodák és általános iskolák tanulói, a nyugdíjas klub tagjai. 2012-ben a programok között családi bográcsozás is szerepelt a generációk közötti kapcsolatok mélyítése érdekében. A családi körben és közösségben töltött idő lehetőséget ad arra, hogy idősek és fiatalok kölcsönösen sokat tanulhassanak egymástól és egymásról, így gazdagítva egymás életét és segítve a kölcsönös megértést.

A község augusztus 20-án hagyományosan két ünnep előtt tiszteleg. Az Idősek Napja és az államalapítás ünnepe egybekötve valósul meg. A mintegy 600 fő szép korút ünnepélyesen köszöntjük ezen a napon, a helyi általános iskolások és óvodások előadásával, vagy ismert fellépők műsorával tesszük színessé a programot.

Az év legrangosabb eseménye a Helvéciai Szüreti Multság. Több népszerű közösségépítő vetélkedő, verseny, játszóház, továbbá rajzpályázat, kiállítás, bemutatók nyújtanak kapcsolódást ezen a rendezvényen. A meghívott művészek kiállításán kívül az általános iskolások és óvodások, egyéb művészeti csoportok is lehetőséget kapnak a bemutatkozásra. A helyi vállalkozóknak, termelőknek (szőlészek, borászok, kertészek stb.) is alkalmat teremtünk termékeik bemutatására, ezáltal helyi sajátosságaink is nyilvánosságot kapnak. Mindezek erősítik a közösségi szellemet, az összetartozás érzését.

A már említett rendezvények lebonyolításán kívül az önkormányzat minden év végén karácsonyi ajándékcsoaggal is kedveskedik a község 70 éven felüli lakosainak, melynek eljuttatásában a tanyagondnoki szolgálat nyújt segítséget. A közösségi színtérben kapott helyet a Községi Könyvtár, mely a kistérségi mozgókönyvtári ellátás keretei között működik. A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Katona József Megyei Könyvtárának közreműködésével olyan programok szervezését is lehetővé teszi, melyek célzottan az idősödő korosztály számára nyújtanak segítséget a szabad idő aktív eltöltéséhez. Így valósulhatott meg 2009-ben a „Nagyi sütije” elnevezésű süteménysütő verseny, mely hozzájárult a nemzedékek közötti kapcsolattartáshoz. A nagymamák unokáik kedvenc süteményét sütötték meg erre az alkalomra, ahol két gyermek is a zsűritagok segítségére volt a döntésben. A Kecskemét és Térsége Többcélú Társulás tagjaként 2009 márciusában Helvéciára is megérkezett a „Települési értékek határok nélkül” elnevezésű kistérségi vándorkiállítás, mely a térség valamennyi településének helyi sajátosságait mutatta be. Az aktuális állomásokon a helyi értékek fokozott hangsúlyt kaptak. Ebben Helvécián jelentős segítséget nyújtott a „Nótáskedvű” Nyugdíjasklub. Tagjai saját maguk által készített, díszes párnákat, terítőket, hímzéseket, befőtteket, savanyúságokat biztosítottak a kiállításához, a megnyitóra pedig házilag készített süteményeket kínáltak a résztvevőknek.

c) idősök informatikai jártassága

2011 márciusában a nyugdíjas korúak számára szervezett 30 órás számítógép-kezelő tanfolyamnak nagy sikere volt. A Petőfi Sándor Művelődési Otthon, mint Integrált Községi Szolgáltató tér, korszerű számítógépparkkal áll a lakosság rendelkezésére. Az idősök is igénybe vehetik a hét minden napján.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az önkormányzat lényeges feladatának tartja a generációk közötti szolidaritás erősítését, az idősök társadalmi hasznosságának fokozását. Fontos cél, hogy a társadalom minden tagja teljes értékűnek ismerje el az időskorúakat, a fiatalabb generációk megismerjék az idősödő emberek értékeit, valamint meglássák az idős kor és az idősödés természetességét és szép oldalát.

Központi feladat az időskorúakat is érintő alapellátás (pl. étkeztetés, házi segítségnyújtás, vagy a támogató szolgálat) szervezeti kereteinek a bővítése, és a szolgáltatások tovább fejlesztése. Az idős embereket az elmagányosodás veszélye fenyegeti, hiszen sokan özvegyek, a gyermekek pedig felnőve külön költöznek. A nyugdíjasok számára ismertté kell tenni a klubokba való belépés lehetőségét, a klubéletben való aktív közreműködést, a szabadidő aktív eltöltésének lehetőségét. Keresni kell olyan ösztönző eszközöket, amelyekkel a klubok új tagokat tudnak toborozni.

A legtöbb nyugdíjas klub számára az anyagi gondok okoznak óriási nehézséget. Sok helyen már a terembérlési díj, valamint a rezszi költségeinek kifizetése is problémát okoz. Az önkormányzat igyekszik megteremteni a lehetőséget az összejövetelhez megfelelő helyiség biztosításával. A „Nótáskedvű” Nyugdíjasklub immár 25 éve működik a településen. Számukra 2008-ig a község Központi belterületén található művelődési otthonban található klubhelyiség adott otthont. A klub bővülésének köszönhetően a helyiség idővel szűknek bizonyult. Az önkormányzat 2008-ban saját klubterem kialakításával segítette a nyugdíjasok tevékenységét. Az új szoba a Mikrotérségi Szociális Szolgáltató Központban kapott helyet. A klub tagjai itt tartják összejöveteleiket hetente egy alkalommal. A nagyobb rendezvényeik lebonyolításához természetesen azóta is térítés mentesen igénybe vehetik az integrált közösségi és szolgáltató tér teremt.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek között magas az elmagányosodás veszélye.	Tájékoztatás a különböző nekik szóló programokról, klubok alakítása és ezek működésének támogatása.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.
(Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Nem rendelkeznek olyan foglalkoztatási szakemberrel, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére.

Sajnos ezek a problémák érzékelhetőek Helvécia település vonatkozásában is.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A foglalkoztatás akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgálattól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

2008-ban a Polgármesteri Hivatal és a Tábor utcai, 2009-ben pedig a Kiskőrösi úti orvosi rendelő akadálymentesítése történt meg. Nem csak a fizikai, hanem az infokommunikációs akadálymentesítést is megvalósította az önkormányzat a középületeinél. Akadálymentes bejárat, mozgáskorlátozottak részére megfelelő mosdó áll rendelkezésre, braille táblák segítik a tájékozódást, illetve indukciós hurok is beszerzésre került a halláskárosultak megsegítésére. 2010-ben pedig a Petőfi Sándor Művelődési Otthon, mint Integrált Közösségi Szolgáltató Tér kialakítása történt meg, komplex akadálymentesítéssel. Helvécia település azóta is törekszik rá, hogy megragadjon minden olyan pályázati lehetőséget, amely a fogyatékkal élők élethelyzetének (akár elhelyezkedésének) javítását szolgálja.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A saját lakóköznyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást. Segíti az önálló életvitelt, támogatja az önérdékérvényesítést.

Az önkormányzat szeretné nyújtani/kibővíteni a szolgáltatások körét, amennyiben erre igény van a településen, ám ehhez egy komolyabb felmérésre lenne szükség, mivel egyelőre az ilyen jellegű információk nem állnak rendelkezésre.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az alábbiakban felsoroljuk és röviden ismertetjük azokat az ellátási formákat, amelyeket jogszabályok biztosítanak a fogyatékkal élő személyek számára. Az ezekhez való hozzáférés helyi vizsgálata az esélyegyenlőségi helyzetelemzés egyik feladata.

Lehetséges, hogy a fogyatékos személy megfelelő információk hiányában nem részesül a számára jogszabály szerint járó pénzübeli és természetbeni ellátásban.

Ellátási formák:

- Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult
- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,
  1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
  2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
  3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül
- Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:
 Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
 Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma
2008	54
2009	52
2010	48
2011	n.a.

A 7.1.1. számú táblázat a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők számát mutatja. Jól látszik, hogy 2008-ban 54 fő kapott ilyen ellátást, azonban 2010-re ez a szám lecsökkent 48 főre. Valószínűleg az időközben történt jogszabályi változás miatt alakult így ez az számadat, amely korlátozta a jogosultak körét.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az alábbi pontok részletesen bemutatják, hogy Helvécia településen milyen a közszolgáltatásokhoz, közösségi élethez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés, valamint az akadálymentesítés lehetőségei.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az akadálymentesítés részben megoldott a településen, de különböző pályázatok segítségével folyamatosan fejlődik és alakul ez a terület is.

Az Új Magyarország Fejlesztési Terv Dél-alföldi Operatív Program-2007-4.3.1. jelű pályázat keretében támogatásban részesült a Polgármesteri Hivatal, és a Tábor utcai orvosi rendelő komplex akadálymentesítésének elvégzése érdekében. A támogatás az összköltség 90%-a volt. A támogatásból a két intézmény akadálymentesítése megtörtént, így lehetővé vált a mozgáskorlátozottak, a hallás- és látássérültek közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek elősegítése. A komplex akadálymentesítés magába foglalta a mozgáskorlátozottak akadálymentes közlekedésének megoldását: pl. bejárat, rámpa kialakítása, ajtók kiszélesítése, mozgáskorlátozott WC kialakítása. Az infokommunikációs akadálymentesítés egyrészről a hallássérültek részére indukciós hurok, másrészt a látássérültek részére Braille-írással készített feliratok, táblák, az épületek bejáratánál dombornyomott térkép felszerelésével valósult meg.

Helvécia Község Önkormányzata az Új Magyarország Fejlesztési Terv Dél-alföldi Operatív Program-2007-4.1.1. jelű kiírás keretében "Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése/kistérségi járóbeteg szakellátó központok fejlesztése, alap-, járóbeteg szakellátás korszerűsítése" című pályázaton vissza nem térítendő támogatásban részesült a Helvécia, Kiskőrösi út 49. szám alatt található Orvosi rendelő komplex akadálymentesítésének, felújításának elvégzése érdekében. A támogatás révén lehetővé vált a mozgáskorlátozottak, a hallás- és látássérültek közszolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek elősegítése. A kivitelezésre 2009. július 1.-2009. december 31. közötti időszakban került sor.

2008-ban pályázatot nyújtott be önkormányzatunk a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztérium 112/2009. (VIII. 29.) FVM rendelete alapján az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó, a vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások körében az integrált közösségi és szolgáltató tér kialakítására és működtetésére igénybe vehető támogatásra. Az IKSZT megvalósulási helyszín külső és belső felújítására, bővítésére, korszerűsítésére, valamint a helyszínhez kapcsolódó kisléptékű infrastruktúra-fejlesztésére nyílt lehetőségünk 201-ben a pályázati támogatással. A felújítás magába foglalta a komplex akadálymentesítést; a mozgáskorlátozottak akadálymentes közlekedésének megoldását: pl. bejárat, rámpa kialakítása, ajtók kiszélesítése, mozgáskorlátozott WC kialakítása. Az infokommunikációs akadálymentesítés egyrészről a hallássérültek részére indukciós hurok, másrészt a látássérültek részére Braille-írással készített feliratok, táblák, az épületek bejáratánál dombornyomott térkép felszerelésével valósult meg. 2006-2007-ben a Mikrotérségi Szociális Szolgáltató Központ épülete is részben akadálymentessé vált a mozgáskorlátozottak részére.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Amint azt már korábban jeleztük, az önkormányzat folyamatosan figyeli a pályázati lehetőségeket és forrásaihoz mérten igyekszik megoldani és elérhetővé tenni a közszolgáltatásokat, kulturális és sportprogramokat mindenki számára.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A nem önkormányzati fenntartású munkahelyek akadálymentesítettségéről Helvécia önkormányzatának kevés információ áll rendelkezésére. A Polgármesteri Hivatal, a két orvosi rendelő és a Művelődési Otthon komplex akadálymentesítése megtörtént.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Településünk a jövőben igyekszik megfelelni a különböző akadálymentesítettségi és településrendezési, fejlesztési koncepcióknak, szabályozásoknak.

A helyi építési szabályokról szóló 6/2002. (IV.2.) önkormányzati rendelet is egy ilyen jellegű szabályozás. Ezek mind a fogyatékkal élők, mozgáskorlátozottak közlekedési lehetőségeit segítik elő.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A fogyatékos személyek számára sajnos korlátozottan érhetőek el ezek a szolgáltatások.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az ellátási problémák többsége azonos módon keletkezik: van megfelelő szolgáltatás, de az ellátásra szoruló nem tud róla, őt nem érték el a szolgáltatást nyújtók, vagyis be sem került a rendszerbe. Van megfelelő szolgáltatás, de a szolgáltatás igénybevétele a fogyatékos személy számára nem hozzáférhető pl. az akadálymentesítettség hiánya miatt. Van akadálymentesen elérhető szolgáltatás, de a célcsoport tagja vagy saját elhatározásából vagy gyakori tapasztalat szerint a fogyatékos személy helyett döntő család elhatározásából a szolgáltatást nem veszi igénybe, még akkor sem, ha az a fogyatékos személy életminőségét lényegesen javítaná. Minden ilyen esetben annak feltárása fontos, hogy a szolgáltatás és a szolgáltatást igénylő milyen okból nem tudott egymással segítő kapcsolatba kerülni.

Településünkön is előfordulhat hasonló probléma, miszerint nem találkozik egymással az igény és a lehetőség. A kommunikációt és a szolgáltatások elérhetőségét kell erősíteni Helvécia településen is.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az akadálymentesítettség nem teljes körűen megoldott.	Pályázati források bevonásával teljes körű akadálymentesítettség megoldása Helvécia településen.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A Katolikus Karitászt élélmiszercsomagot szállít a rászorulóknak részére, melyet az önkormányzat szociálpolitikai előadójával egyeztet. Ez a fajta segítségnyújtás évek óta gyakorlat településünkön. A rászorulókhöz való eljuttatásban szintén a tanyagondnoki szolgálat működik közre. A Szociális Szolgáltató Központ ruhaosztással segítkezik. Minden év végén karácsonyi ajándékcsomaggal kedveskedik az önkormányzat a nagyközség 70 éven felüli lakosainak, melynek eljuttatásában a tanyagondnoki szolgálat nyújt segítséget. Egyéb alapítványokkal is igyekszünk együttműködni, így kapott a település pl. élélmiszercsomagot vagy ruhaadományt.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Négy település: Helvécia, Ballószög, Jakabszállás, Orgovány társulásában lévő Helvécia és Mikrotérsége Szociális és Gyermekjóléti Feladatellátó Társulás biztosítja a szociális alapszolgáltatásokat. A székhely: Helvécia. A Társulás a Mikrotérségi Szociális Szolgáltató Központ, mint intézmény keretében látja el a családsegítést, házi segítségnyújtást, támogató szolgáltatást, szociális étkeztetést és az idősek nappali ellátását, valamint a gyermekjóléti alapszolgáltatások közül a gyermekjóléti szolgáltatást. Az önkormányzat jó kapcsolatot ápol a településen működő egyházakkal. A katolikus és a református egyházat évente a költségvetésben tervezett módon támogatja az önkormányzat.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A partneri kapcsolatok az élet minden területén fontosak, így a települések működésében is. Az együttműködések, cserekapcsolatok különböző területeken és szinteken valósulnak meg, amelyek lehetnek kulturális, művészeti, oktatási, sport, ifjúsági, turisztikai, intézményi, gazdasági, közigazgatási, tervezési, tudományos-technikai és egészségügyi kapcsolatok. Ezek általában összefonódnak. Az együttműködés, a partnerség elve jól működhet helyi, megyei, kistérségi, regionális és országos. Ez elengedhetetlen tényező a fejlődés érdekében. Ezért szükség van arra, hogy nyitni tudjunk a világ felé, kitekintsünk más kultúrára, lehetőségekre. A kapcsolatfelvételnél az tapasztalható, hogy a környező országok kisebbségben élő magyar közösségei ragaszkodnak az "anyaországhoz". Évezredes kultúránkat mélyen őrzik és ápolják. Helvéciának eddig négy testvértelepülése van. A legelső 1997-ben a svájci Turgau kantonban lévő Sirmach városka. 1996-ban a svájci nagykövetség és felesége jártak Helvécián, ekkor volt a világtalálkozója a "Helvécia" elnevezésű településeknek, amelyből 187 van a földön. A gyönyörű tájon, hegyek között élő svájci polgároknak furcsa és szokatlan a Duna-Tisza közti homokos, sivatár vidék, s ez a mikroklíma. De szívesen látogatják termálfürdőinket és veszik igénybe a falusi turizmus nyújtotta magyaros szolgáltatásokat. Mindkét helyi iskolában választhatják a diákok idegen nyelvként a német nyelvet, ezért a diákcserék kapcsolatok jól működnek. Évente érkeznek a delegációk az önkormányzat rendezvényeire. Az erdélyi partnertelepülésünkkel 1999-ben alakult ki a kapcsolat. A székelyek lakta Csíkkarcfalva egy kis falu Csíkszereda mellett. Az ott élők katolikus vallású emberek, s nagy vallási ünnepeket tartanak (pl. Nagyboldogasszony búcsú augusztus 15-én). Őrzik és ápolják a magyar hagyományokat. A szintén csodálatos hegyvidékről érkező karcfalviak érdeklődve figyelik e táj gazdaságát, kultúráját. Rendszeresen látogatja egymást a két település, a diákcserék nyaranta történnek. A vendég gyerekek részére összeállított programok színvonalasak. Az erdélyi kirándulások alkalmával a gyerekek megismerhetik történelmi városainkat, egy-egy magyar történelmi esemény helyszínét. Szlovákiában Felvidéken a Bodrog-közben található Zétény község, akivel 2002-ben történt meg a kapcsolatfelvétel sport, kultúra és gazdasági téren. A magyarok lakta település 700 éves múltra tekint vissza, kb. 900 lelket számol. Jelenleg kulturális és sport rendezvények alkalmával, valamint diákcserék programok területén „ápoljuk” a kapcsolatot. A szerbiai Versec (Érdsonlyó) városából 2003 novemberében kereste fel egy delegáció az önkormányzatot testvérvárosi kapcsolat kialakítása céljából. A fejlődő, gazdag városban 40.000 lakos él, ezen belül kb. 3000 fős magyar kisebbség. Az itt található szőlős hegyet nevezik ők Helvéciának, ezért esett éppen a mi településünkre a választásuk. 2007. október 6-án a Helvéciai Szüreti Napok alkalmával Versec településsel Helvécia Község együttműködési megállapodást írt alá. A két település fontosnak tartja a barátság megvalósítását, továbbá elmélyítését. Ennek érdekében támogatja a kölcsönös tapasztalatszerését, előmozdítja a sport, a kultúra és a gazdaság terén létrejött kapcsolatokat, támogat továbbá mindennemű kapcsolatfelvételt, különös tekintettel az ifjúsági és diákcsoportok találkozásaira. 2004-ben Wéber Ede Kerepes község mellett kialakított településről látogattak el a település képviselői. A jelenleg Szilasligetnek elnevezett falurészt 1910-1940. közötti időszakban Helvécia-telepnek hívták.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Helvécia Nagyközségben nincs nemzetiségi önkormányzat, ezért nem releváns.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Katolikus Karitászs élelmiszercsomagot szállít a rászorulóknak részére, melyet az önkormányzat szociálpolitikai előadójával egyeztet. Ez a fajta segítségnyújtás évek óta gyakorlat településünkön. A helvéciai sportegyesületeket rendszeresen támogatja az önkormányzat, továbbá a nyugdíjasklubot, iskolai, óvodai alapítványokat.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Helyi vállalkozások adományai, támogatásai nagyban hozzájárulnak az iskolai, óvodai rendezvényekhez, a hátrányos helyzetű gyermekek támogatásához, a munkanélküliek alkalmazásához. Önkormányzati rendezvények rendszeres segítői, támogatói a vállalkozások, így tudunk színvonalas rendezvényeket biztosítani a lakosság minden rétege számára. Önkormányzati dűlőutak javítása, téli hóeltakarításban való önzetlen közreműködés hozzájárul a közszolgáltatásokhoz való hozzáféréshez.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a községben dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Helvécia honlapján az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik, így biztosított a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helvéciai Polgármesteri Hivatalban nyomtatott formában is elérhető lesz a dokumentum, amely így elérhetővé válik minden lakos számára és a visszacsatolás, véleményezés lehetősége is biztosított.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az alábbiak segítenek a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervének (HEP IT) elkészítésében nyújtanak segítséget. A most következő táblázatok részletezik és pontosan kifejtik a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletében megadott, csak címszavakban leírt tartalmakat. Ezután található a rendeletben meghatározott formátumú összegző tábla, majd a megvalósításhoz szükséges információk. Végül a legitimációt tartalmazó zárófejezetet találhatjuk meg.

A fentiekre tekintettel a HEP IT négy részből áll:

1. Tartalmazza mindazokat a részleteket, amelyek a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve végrehajtásához elengedhetetlen információknak tekintendők.
2. Része a 2/2012 EMMI rendeletben megadott táblázat, mint a részletes tartalmakat összefoglaló projektábrázat. Az első két rész elválaszthatatlan és csak együtt értelmezhető.
3. A megvalósítást segítő részletek szerves részét képezik a HEP IT-nek. Az egyes alfejezetekben rögzítettek biztosítják, hogy strukturálisan és széleskörűen beágyazottak legyenek az esélyegyenlőség érdekében tervezett tevékenységek.
4. A zárófejezet megadja, hogy milyen legitimáció szükséges az elkészült dokumentumhoz.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- magas a tartós munkanélküliek aránya, - a hátrányos helyzet sok esetben több generáción keresztül öröklődik,	a tendencia visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül, - felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése,
Gyermekek	a HH-s és a HHH-s tanulók számához és arányához viszonyítva kevesen vesznek részt az ösztöndíj- vagy tehetséggondozó programokban - a veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma nem csökken,	- az esélyteremtő programokban résztvevő tanulók számának növelése, - gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése kulturált szabadidős programok szervezésén keresztül
Idősek	- magas az egyedül élő idősök aránya, - alacsony informatikai jártasság,	- az idősök aktivitását célzó programok szervezése, - informatikai kompetenciák fejlesztése,
Nők	- a munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb, - a gyermekét egyesül nevelő vagy több gyermeket nevelő család esetében a	- képzési programok indítása, a távmunka és a részmunka szerepe erősítésének elősegítése, - szociális, gyermekjóléti szolgáltatások,

	szegénység kockázata magasabb,	ellátások során célzott támogatások körének kialakítása,
Fogyatékkal élők	- nem rendelkezünk releváns adatokkal a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan, - a fogyatékkal élők elhelyezkedési esélyei nem megfelelőek,	- adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan, - munkahelyek megkeresése és azok figyelmének felhívása a fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségére

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- a tendencia visszaszorítása a munkahelyteremtés elősegítésén keresztül, - felzárkóztatási és fejlesztési programok felkutatása és működtetése,	- Felelős: polgármester, Partnerek: Munkaügyi Központ - Felelős: polgármester Partnerek: falugondnok, gyermekjóléti szolgálat
Gyermekek	- az esélyteremtő programokban résztvevő tanulók számának növelése, - gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése kulturált szabadidős programok szervezésén keresztül	Felelős: polgármester Partnerek: Óvoda, iskola, családgondozók, művelődésszervező
Idősek	- az idősek aktivitását célzó programok szervezése, - informatikai kompetenciák fejlesztése,	Felelős: Könyvtáros, művelődésszervező Partnerek: nyugdíjasklub
Nők	- képzési programok indítása, a távmunka és a részmunka szerepe erősítésének elősegítése, - szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása,	Felelős: polgármester Partnerek: Munkaügyi Központ, civil szervezetek Felelős: polgármester Partnerek: családgondozók, civil szervezetek
Fogyatékkal élők	- adatbázis létrehozása a fogyatékkal élők számára és helyzetére vonatkozóan, - munkahelyek megkeresése és azok figyelmének felhívása a fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségére	Felelős: jegyző Partnerek: lakosság, civil szervezetek Felelős: polgármester Partnerek: Munkaügyi Központ

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák sikeresen helytállnak a munkaerőpiacon, és részt vesznek a falu közösségi életében.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők hozzájussanak a helyzetük javítására működtetett szolgáltatásokhoz.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szegénységének felszámolását és az óvodáztatás, iskoláztatás elősegítését.
 Folyamatosan odafigyelünk az idősek ellátásának biztosítására, aktivitásuk megőrzésére, az elmagányosodás elkerülésére.
 Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a hátrányos megkülönböztetés felszámolását.
 Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére is.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A mélyszegénységben és szegénységben élők informálása, támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településünkön mélyszegénységben, szegénységben élők tapasztalataink szerint információk hiánya miatt nem érnek el szolgáltatásokat, nem tudnak élni a lehetőségekkel, támogatásokkal.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>Célunk, hogy a mélyszegénységben és szegénységben élők számára elérhetővé tegyük, biztosítsuk a szükséges információkat, elősegítsük a támogatások elérését, a szakképzetlenek számára képzési lehetőségek feltárásával, az egészségügyi szűrővizsgálatokra való eljutás támogatásával, szervezésével, valamint életvezetési tanácsadás szolgáltatás biztosításával.</p> <p>Rövid távú cél (2013.08.01-2013.12.31.): A mélyszegénységben és szegénységben élők élethelyzetének feltérképezése, igények felmérése, közös problémáik megfogalmazása.</p> <p>Közép távú cél (2014.01.01-2015.12.31.): A képzettséggel nem rendelkezők szakképzésbe kapcsolása, egészségügyi szűrővizsgálatokra való eljutás támogatása, szervezése, életvezetési tanácsadás szolgáltatás biztosítása.</p> <p>Hosszú távú cél (2016.01.01-2017.12.31.): A szakképzettséget szerzők munkába segítése, az egészségügyi szűrővizsgálatokra való eljutás további támogatása, szervezése, életvezetési tanácsadás szolgáltatás biztosítása.</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2013.08.01-2013.12.31.: A mélyszegénységben és szegénységben élők helyzetének elemzése, feltérképezése a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat segítségével 2. 2014.01.01-2014.12.31 Felnőttképzési lehetőségekről információgyűjtés 3. 2014.01.01-2014.12.31: Kapcsolatfelvétel a háziorvossal, védőnői szolgálattal 4. 2014.01.01-2017.12.31. életvezetési tanácsadás szolgáltatás biztosítása 5. 2016.01.01-2017.12.31 A szakképzettséget szerzők elhelyezkedésének elősegítése

Résztevők és felelős	Felelős: Polgármester, Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat, házi orvos, védőnői szolgálat, tanyagondnoki szolgálat
Partnerek	Munkaügyi Központ, Egészségügyi Központ, Járóbeteg Szakellátó, Türr István Képző és Kutató Intézet
Határidő(k) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2013.08.01-2013.12.31. 2. 2014.01.01-2014.12.31. 3. 2014.01.01-2014.12.31. 4. 2014.01.01-2017.12.31. 5. 2016.01.01-2017.12.31 .
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1 db Helyzetelemzés 2. 1 db Felnőttképzési lehetőségekről tájékoztató (TKKI) 3. 1 db Együttműködési megállapodás a házi orvossal 4. 1 db Együttműködési megállapodás Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálattal
Kockázatok és csökkentésük eszközei	<p>A mélyszegénységben és szegénységben élők nem vállalják a képzést – Pontos és részletes tájékoztatás a képzés megvalósításáról, előnyeiről.</p> <p>A mélyszegénységben és szegénységben élők érdektelenséget mutatnak az egészségügyi szűrővizsgálatokkal kapcsolatban – Tájékoztatás nyújtása a szűrővizsgálatok fontosságáról, hatékonyságáról.</p>
Szükséges erőforrások	Önkormányzat és intézményei munkatársai: humán erőforrás; elérést segítő feltételek biztosítása (autó, üzemanyag);

Intézkedés címe:	Óvodáskorú gyermekek elhelyezésének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	kevés az óvodai férőhely településünkön
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<p>A településen élő gyermekek helyzetének javítása, életminőség emelése, felzárkóztatásuk elősegítése,</p> <p>rövid távú cél: férőhelyek felmérése</p> <p>középtávú cél: a bővítési- építési tervek elkészíttetése</p> <p>hosszú távú cél: a férőhelybővítés megvalósuljon</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<p>- helyzetfelmérés:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 2013. 09.. 01.-2013. 12.31.: 3-6 éves korú gyermekek felmérése 2. 2013. 09. 01.-2013. 12.31.: ingatlanok felmérése <p>- 2014.03.31.-2014.06.30. tervezési, engedélyeztetési feladat</p> <p>- 2015. 03.01.-2016.09.30 építési, bővítési munka</p>
Résztevők és felelős	polgármesteri hivatal ügyintézői, tervező, közbeszerzési szakember, műszaki ellenőr, polgármester
Partnerek	családok, óvodák, kivitelezők, kereskedők, szolgáltatók

Határidő(k) pontokba szedve	2013.09.30. 2014. 06.30 2014.08.31. 2016. 09.30
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1.helyzetfelmérés 2 db. 2. terv 2 db, 3. közbeszerzés 1 db 4. óvodába beíratott gyermekek száma 300 fő
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A családok elköltöznek vagy a szülők máshová íratják a gyermekeiket - bölcsődei óvodai férőhelyhiány,- építés, bővítés
Szükséges erőforrások	Emberi erőforrások. polgármesteri hivatal ügyintézői, tervező, közbeszerzési szakember, műszaki ellenőr, pályázati források

Intézkedés címe:	Kisgyermekes nők visszavezetése a munkaerő piacra
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a munkanélküli nők aránya a gyes lejárta után
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A gyermek gondozásához kapcsolódó ellátás megszűnését követően munkanélküli nők foglalkoztatásának elősegítése, visszavezetése a munka világába. rövid távú cél: a településen élő nők felmérése, tájékoztatás nyújtás középtávú cél: versenyképes szakmához jutás elősegítése képzés által hosszú távú: munkahelyhez jutás, annak megtartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	nők felmérése: iskolázottság, szakképzettség munkaügyi központnál a nyilvántartás elősegítése képzések, tanfolyamok, képző intézmények felmérése
Résztevők és felelős	védőnő óvoda, iskola, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, szociális, gyámügyi ügyintéző, polgármester
Partnerek	a nők, Munkaügyi központ, TKKI, munkáltatók, IKSZT
Határidő(k) pontokba szedve	2013. szeptember 30. 2014. augusztus 31. 2017. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon),	helyzetfelmérés 1 db közfoglalkoztatásban részt vevő nők száma- 10 munkaszerződés képzésben részt vevők száma: 5 képzési szerződés tartósasan elhelyezkedett (91 nap <) 10 fő

valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	nők elzárkóznak a képzés elől - tájékoztatás a szakképzettség előnyeiről abbahagyja a tanfolyamot, mivel nem tudja elvégezni a gyermek mellett- gyermekfelügyelet biztosítása, alternatív gyermekfelügyelet nem indul tanfolyam – más képzési forma keresése, kapcsolatfelvétel a képző szervezetekkel és a probléma jelzése, munkáltatók elzárkóznak a foglalkoztatástól – ösztönző, és/vagy támogatási rendszer kialakítása, munkahelyek hiánya – kezdő vállalkozások támogatásának elősegítése
Szükséges erőforrások	település esélyegyenlőségi szakember, védőnő, óvónő, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, önkormányzati gépjármű, közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó költségek, pályázati lehetőségek igénybevétele

Intézkedés címe:	Helvéciai idők tevékeny időskoráért
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Jellemző probléma a kapcsolatok beszűkülése.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: Idős emberek, különösen az egyedülállók programokba történő bevonása, az érdeklődés felkeltése a közösségi élethez K: A társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvétel elősegítése H: Az elmagányosodás csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	igényfelmérés tájékoztatás a kapcsolati lehetőségekről lebonyolítás
Résztevők és felelős	Résztevők: idők Felelős: Helvécia Önkormányzata, Szolgáltató Központ, Egyházak, Civil szervezetek
Partnerek	Önkormányzat Szolgáltató Központ, Művelődési Ház, Községi Könyvtár, Nyugdíjas Klub
Határidő(k) pontokba szedve	fél év 2 év 2016.06.01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Idős emberek, különösen az egyedülállók megismerik a helyi programokat, civil szervezeteket K: A társadalmi, kulturális, civil életben aktívan részt vesznek H: Csökken az elmagányosodás Dokumentáltság: jelentési ívek, kérdőívek

Kockázatok és csökkentésük eszközei	Megbetegedés, depresszió, nem vesznek részt a programokon, foglalkozásokon
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, szociális szakemberek, civil szervezetek tagjai, hely biztosítása

Intézkedés címe:	Akadálymentes Helvéciaért
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Helvéciaán az akadálymentesítettség nem teljes körű. Az önkormányzat által fenntartott intézmények közül komplex módon akadálymentesített a két orvosi rendelő, a Polgármesteri Hivatal, és a Művelődési Otthon. Szeretné az önkormányzat, hogy a hozzá tartozó intézmények kivétel nélkül megközelíthetőek legyenek a fogyatékkal élők számára.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy településünk intézményei a fogyatékkal élők számára is elérhetőek, könnyen megközelíthetőek legyenek. Rövid távú cél (2013.09.01.-2014.09.30.): Az intézmények akadálymentesítésére vonatkozó tervek elkészítése, engedélyeztetése. A célcsoport bevonása, a helyi érdekképviselőtükkel történő egyeztetés. Közép távú cél (2014.10.01.-2016.12.31.): Az akadálymentesítés előkészítése. Hosszú távú cél (2017.01.01.-2018.02.01.): A megmaradt intézmények akadálymentesítésének előkészítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2013.09.01.-2014.02.01.: A célcsoport bevonása, a helyi érdekképviselőtükkel történő egyeztetés. 2. 2013.09.01.-2014.09.01.: A tervek elkészítése, engedélyeztetése. 3. 2014.10.01.-2016.12.31.: A megmaradt épületek akadálymentesítése. 4. 2017.01.01.-2018.02.01.: Teljes körű akadálymentesítése.
Résztevők és felelős	Felelős: Polgármester Önkormányzat, Járási Hivatal, helyi vállalkozó
Partnerek	Önkormányzati Hivatal, az intézmények alkalmazottai
Határidő(k) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2013.09.01.-2014.02.01. 2. 2013.09.01.-2014.09.01. 3. 2014.10.01.-2016.12.31. 4. 2017.01.01.-2018.02.01.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1 db Együttműködési szándéknyilatkozat 2. 5 db műszaki tervdokumentáció 3. Vállalkozói szerződés 4. 5 db akadálymentesített intézmény (fénykép)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem áll rendelkezésre a szükséges anyagi forrás a terv megvalósításához – folyamatos pályázatfigyelés, a lehetőség felderítése, támogatások gyűjtése, önkéntesek bevonása.
Szükséges erőforrások	Önkormányzat: humán erőforrás, valamint pályázati forrás az akadálymentesítés megvalósításához, kivitelezéshez.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	A mélyszegénységben és szegénységben élők informálása, támogatása	A településünkön mélyszegénységben, szegénységben élők tapasztalataink szerint információk hiánya miatt nem érnek el szolgáltatásokat, nem tudnak élni a lehetőségekkel, támogatásokkal.	Célunk, hogy a mélyszegénységben és szegénységben élők számára elérhetővé tegyük, biztosítsuk a szükséges információkat, elősegítsük a támogatások elérését, a szakképzetlenek számára képzési lehetőségek feltárásával, az egészségügyi szűrővizsgálatokra való eljutás támogatásával, szervezésével, valamint életvezetési tanácsadás szolgáltatás biztosításával. Rövid távú cél (2013.08.01-2013.12.31.): A	szociális koncepció, szociális rendelet, településfejlesztési koncepció		polgármester		A mélyszegénységben és szegénységben élők nem vállalják a képzést – Pontos és részletes tájékoztatás a képzés megvalósításáról, előnyeiről. A mélyszegénységben és szegénységben élők érdektelenséget mutatnak az egészségügyi szűrővizsgálatokkal kapcsolatban – Tájékoztatás nyújtása a szűrővizsgálatok fontosságáról, hatékonyságáról.		
			mélyszegénységben és		1. 2013.08.01-	Polgármester, Családsegítő és	1. 2013.08.01-		Önkormányzat és intézményei	1. 1 db Helyze

		<p>szegénységben élők élethelyzetének feltérképezése, igények felmérése, közös problémáik megfogalmazása.</p> <p>Közép távú cél (2014.01.01-2015.12.31.): A képzettséggel nem rendelkezők szakképzésbe kapcsolása, egészségügyi szűrővizsgálatok ra való eljutás támogatása, szervezése, életvezetési tanácsadás szolgáltatás biztosítása.</p> <p>Hosszú távú cél (2016.01.01-2017.12.31.): A szakképzettséget szerzők munkába segítése, az egészségügyi szűrővizsgálatok ra való eljutás további támogatása, szervezése, életvezetési tanácsadás szolgáltatás</p>	<p>2013.1 2.31.: A mélyszegény ségben és szegénységben élők helyzetének elemzése, feltérképezése a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat segítségével</p> <p>2. 2014.01-2014.12.31 Felnőttképzési lehetőségekről információgyűjtés</p> <p>3. 2014.01-2014.12.31</p>	<p>Gyermekjóléti Szolgálat, háziorvos, védőnői szolgálat, tanyagondnoki szolgálat</p>	<p>2013.1 2.31. 2. 2014.01-2014.12.31. 3. 2014.01-2014.12.31. 4. 2014.01-2017.12.31.</p> <p>2016.01.01-2017.12.31 .</p>	<p>munkatársai: humán erőforrás; elérést segítő feltételek biztosítása (autó, üzemanyag);</p>	<p>telemzés és</p> <p>2. 1 db Felnőttképzési lehetőségekről tájékoztató (TKKI)</p> <p>3. 1 db Együttműködési megállapodás a háziorvossal</p> <p>1 db Együttműködési megállapodás Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal</p>
--	--	--	---	---	---	---	---

			biztosítása.		2014.12.31.: Kapcsolatfelvétel a háziorvossal, védőnői szolgálattal					
					4. 2014.01.01-2017.12.31. életvezetési tanácsadás szolgáltatás biztosítása					
					2016.01.01-2017.12.31. A szakképzettség szerzők elhelyezkedésének elősegítése					
...										
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Óvodáskorú gyermekek elhelyezésének javítása	keves az óvodai férőhely településünkön	rövid távú cél: férőhelyek felmérése középtávú cél: a bővítési-építési tervek elkészítése hosszú távú cél: a férőhelybővítés megvalósuljon	településfejlesztési koncepció, közoktatási esélyegyenlőségi terv, költségvetés, gazdasági program	helyzetfelmérés: 1. 2013.09.01.-2013.12.31.: 3-6 éves korú gyermekek felmérése 2. 2013.09.01.-2013.12.31.: ingatlanok	polgármester	2013.09.30. 2014.06.30. 2014.08.31. 2016.09.30	A családok elköltöznek vagy a szülők máshová íratják a gyermekeiket - bölcsődei óvodai, iskolai férőhelyhiány,-építés, bővítés	Emberi erőforrások. polgármesteri hivatal ügyintézői, tervező, közbeszerzési szakember, műszaki ellenőr, pályázati források	1. helyzetfelmérés 2 db. 2. szolgáltatás igénybevétele, tervezés,

					<p>felmérése</p> <p>3. 2014.03.31.- 2014.06.30. tervezési, engedélyeztetés i feladat</p> <p>4. 2015. 03.01.- 2016.09.30 építési, bővítési munka</p>					<p>közbes zerzés 3. óvodá ba beírat ott gyerm ekek száma. 300 fő</p>
2										
3										
...										
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Kisgyermekes nők visszavezetése a munkaerő piacra	Magas a munkanélküli nők aránya a gyges lejárta után	A gyermek gondozásához kapcsolódó ellátás megszűnését követően munkanélküli nők foglalkoztatásának elősegítése, visszavezetése a munka világába. rövid távú cél: a településen élő nők felmérése, tájékoztatás nyújtás középtávú cél: versenyképes szakmához jutás elősegítése képzés által hosszú távú: munkahelyhez jutás, annak megtartása		nők felmérése: iskolázottság, szakképzettség munkaügyi központnál a nyilvántartás elősegítése képzések, tanfolyamok, képző intézmények felmérése	védőnő óvoda, iskola, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, szociális, gyámügyi ügyintéző, polgármester	2013. szeptember 30. 2014. augusztus 31. 2017. június 30.	nők elzárkóznak a képzés elől - tájékoztatás a szakképzettség előnyeiről abbahagyja a tanfolyamot, mivel nem tudja elvégezni a gyermek mellett- gyermekfelügyelet biztosítása, alternatív gyermekfelügyelet nem indul tanfolyam – más képzési forma keresése, kapcsolatfelvétele a képző szervezetekkel és a probléma jelzése, munkáltatók	település esélyegyenlőség i szakember, védőnő, óvónő, családsegítő, gyermekjóléti szolgálat, önkormányzati gépjármű, közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó költségek, pályázati lehetőségek igénybevétele	helyzetfelmérés 1 db közfoglalkoztatásban részt vevő nők száma- 10 munkaszerződés képzésben részt vevők száma: 5 képzési szerződés tartósan elhelyezkedett (91 nap <) 10 fő

								elzárkózhatnak a foglalkoztatástól – ösztönző, és/vagy támogatási rendszer kialakítása, munkahelyek hiánya – kezdő vállalkozások támogatásának elősegítése		
2										
3										
...										
IV. Az idősök esélyegyenlősége										
1	Helvéciai idősök tevékeny idősoraért	Jellemző probléma a kapcsolatok beszűkülése.	R: Idős emberek, különösen az egyedülállók programokba történő bevonása, az érdeklődés felkeltése a közösségi élethez K: A társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvétel elősegítése H: Az elmagányosodás csökkentése		igényfelmérés tájékoztatás a kapcsolati lehetőségekről lebonyolítás	Résztevők: idősök Felelős: Helvécia Önkormányzata, Gondozási Központ, Egyházak, Civil szervezetek	fél év 2 év 2016.06.01.	Megbetegedés, depresszió, nem vesznek részt a programokon, foglalkozásokon	Pályázati forrás, szociális szakemberek, civil szervezetek tagjai, helyi biztosítása	R: Idős emberek, különösen az egyedülállók megismerik a helyi programokat, civil szervezeteket K: A társadalmi, kulturális, civil életben aktívan részt vesznek H: Csökken az elmagányosodás Dokumentáltság : jelentési ívek, kérdőívek
2										
3										
...										
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentes Helvéciáért	Helvécián az akadálymentesít	Célunk, hogy településünk		1. 2013.09.01.-	Felelős: Polgármester	1. 2013.09.01.-	Nem áll rendelkezésre a	Önkormányzat: humán	1. 1 db Együtt

		<p>ettség nem teljes körű. Az önkormányzat által fenntartott intézmények közül akadálymentesített az orvosi rendelő és még néhány intézmény. Szeretné az önkormányzat, hogy a hozzá tartozó intézmények kivétel nélkül megközelíthetőek legyenek a fogyatékkal élők számára.</p>	<p>intézményei a fogyatékosokkal élőkhöz számukra elérhetőek, könnyen megközelíthetőek legyenek. Rövid távú cél (2013.09.01.-2014.09.30.): Az intézmények akadálymentesítésére vonatkozó tervek elkészítése, engedélyeztetés e. A célcsoport bevonása, a helyi érdekképviselettel történő egyeztetés. Közép távú cél (2014.10.01.-2016.12.31.): Az akadálymentesítés és előkészítése. Hosszú távú cél (2017.01.01.-2018.02.01.): A megmaradt intézmények akadálymentesítésének előkészítése.</p>		<p>2014.02.01.: A célcsoport bevonása, a helyi érdekképviselettel történő egyeztetés.</p> <p>2. 2013.09.01.-2014.09.01.: A tervek elkészítése, engedélyeztetése.</p> <p>3. 2014.10.01.-2016.12.31.: A megmaradt intézmények akadálymentesítésének előkészítése.</p> <p>4. 2017.01.01.-2018.02.01.</p>	<p>Önkormányzat, Járási Hivatal, helyi vállalkozó</p>	<p>2014.02.01.</p> <p>2. 2013.09.01.-2014.09.01.</p> <p>3. 2014.10.01.-2016.12.31.</p> <p>4. 2017.01.01.-2018.02.01.</p>	<p>szükséges anyagi forrás a megvalósításához – folyamatos pályázatfigyelés, a lehetőség felderítése, támogatások gyűjtése, önkéntesek bevonása.</p>	<p>erőforrás, valamint pályázati forrás az akadálymentesítés megvalósításához, kivitelezéshez.</p>	<p>működési szándéknyilatkozat</p> <p>2. 5 db műszaki tervdokumen-táció</p> <p>3. Vállalkozói szerződés</p> <p>4. 5 db akadálymentesített intézmény (fénykép)</p>
--	--	--	--	--	---	---	--	--	--	---

					2.01.: Teljes körű akadál- yment esítés e.					
2										
3										
...										

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket, cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

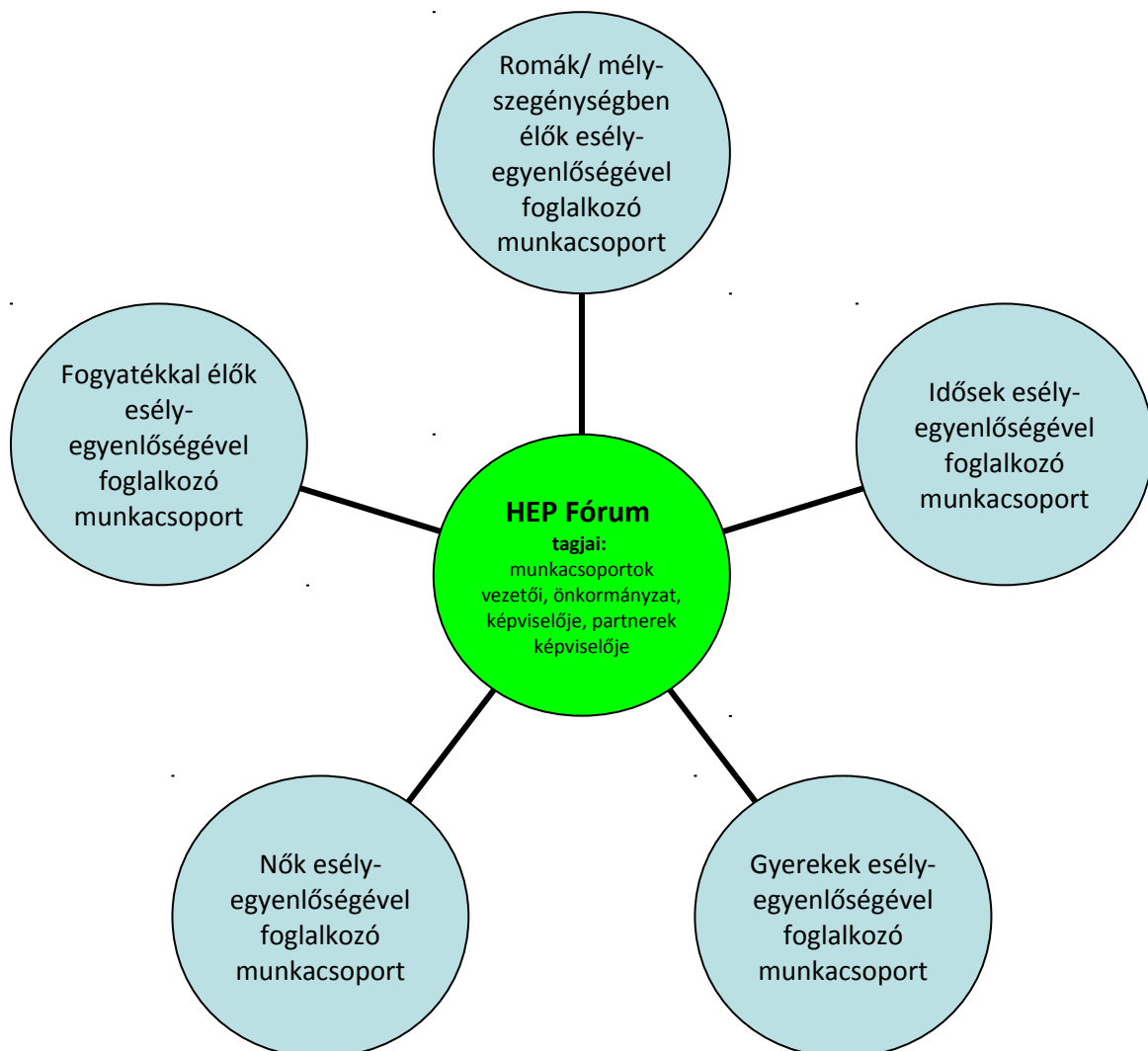
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre

- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Helvécia nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Helvécia Nagyközség Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 97/2013. (09. 17.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum: 2013. szeptember 18.

Aláírás

Helvécia Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék¹³

NÉV ¹⁴	HEP részei ¹⁵										Aláírás ¹⁶
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

¹³ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

¹⁴ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹⁵ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

¹⁶ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.